

דוחות כספיים מאוחדים ביניים (לא מבוקרים)

ליום 31 במרץ 2007

תוכן העניינים

1	דוח הדירקטוריון	1
23	הצהרת (certification) המנהל הכללי	2
25	הצהרת (certification) החשבונאי והחשב הראשי	3
26	סקירת ההנהלה	4
33	דוח סקירה של רואי החשבון	5
	תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים (לא מבוקרים)	6
34	6.1 מאזן	
35	6.2 דוח רווח והפסד	
36	6.3 דוח על השינויים בהון העצמי	
37	6.4 דוח על תזרימי המזומנים	
39	6.5 ביאורים	
	7 נספחים לדוחות הכספיים המאוחדים ביניים (לא מבוקרים)	
43	7.1 נספח א – רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	
44	7.2 נספח ב – הפרשה לחובות מסופקים	
46	7.3 נספח ג – דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה	
49	7.4 נספח ד – מידע על מגזרי פעילות	

ניתן להוריד את הדוח הרבעוני מאתר הבנק : www.bankjerusalem.co.il

דוח הדירקטוריון ליום 31 במרץ 2007

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ב- 29 במאי 2007 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של "בנק ירושלים בע"מ" והחברות הבנות שלו לשלושת החודשים שהסתיימו ב-31 במרץ 2007 (להלן – התקופה הנסקרת). הדוחות ערוכים על פי הנחיות המפקח על הבנקים, והנתונים מבוססים בסכומים מדווחים.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו, במידה ונכללו, במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בשיעורי הריבית, פיחות/תיסוף והאינפלציה וכן אירועים מדיניים/בטחוניים בלתי צפויים אשר יכולים לשנות את התנהגות הציבור הן מהיבט של היקף לקיחת האשראי, פירעונו המוקדם, מיחזורו או קשיים בפירעונו השוטף בכל מגזרי הפעילות של הבנק והן מהיבט של יכולת גיוס המקורות. כמו כן, שינויים ברגולציה או בהוראות חקיקה, הוראות גורמי פיקוח והתנהגות מתחרים עשויים להשפיע על פעילות הבנק.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "צפוי", "עשוי", "עלול", "הערכה" וביטויים דומים להם.

ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים בין היתר: מיזוגים ורכישות במערכת הבנקאית והשפעתם על מבנה התחרות בענף; השפעת שינויים בהוראות רגולטוריות על טעמי הלקוחות ולא על היקף הפעילות במערכת הבנקאית ומבנה התחרות בה ולא על רווחיות הבנק; יכולת התממשות של תוכניות הבנק על פי היעדים שנקבעו בהתאם לאסטרטגיה שלו; תגובות לא חזויות של גורמים נוספים (לקוחות, מתחרים ועוד) הפועלים בסביבה העסקית של הבנק; התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו-כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק; תוצאות אפשריות של הליכים משפטיים; שינוי בטעמי הצרכנים ולא בהתנהגותם.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוח זה, לרבות בגין השפעת נסיבות או אירועים שיקרו לאחר פרסום הדוח על מידע כאמור.

פעילות התאגיד הבנקאי ותיאור התפתחות עסקיו

הבנק

בנק ירושלים נוסד בשנת 1963 כחברה ציבורית, כהגדרתה על פי פקודת החברות נוסח חדש התשמ"ג - 1983, בשם בנק ירושלים לפיתוח ולמשכנתאות בע"מ. בשנת 1992 הנפיק הבנק לראשונה מניות לציבור והפך בכך לחברה שמנייתיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ביוני 1996 שונה שם הבנק לשמו הנוכחי, בנק ירושלים בע"מ.

הבנק פועל כבנק מסחרי משנת 1998 והוא נשען על בסיס לקוחות רחב של משקי הבית - תושבי ישראל ותושבי חוץ - ופועל בתחומי המשכנתאות, החסכונות והפיקדונות, מימון בניה למגורים, מימון אשראי לרכישת רכב, אשראי מסחרי אחר ופעילות בשוק ההון. שילוב עסקי זה של בנקאות מסחרית ובנקאות

למשכנתאות, איפשר לבנק להציע ללקוחותיו מגוון של שירותים, תוך שמירה על רמת רווחיות ופיזור הסיכון.

הנהלתו של הבנק נמצאת בירושלים, והוא פועל באמצעות 15 סניפים, הפזורים ברחבי הארץ.

התוצאות העסקיות - הרווח והרווחיות

הרווח מפעולות רגילות לאחר מס הסתכם בתקופה הנסקרת ב- 11.3 מיליוני ש"ח, לעומת 7.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד – גידול של 53%. תשואת הרווח מפעולות רגילות לאחר מס על ההון העצמי הממוצע היתה 10.1% לעומת 7.2% בתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב התשואה נכללו הרווחים מפעולות בלתי רגילות, כהכנסה שנתית.

הרווח הנקי הסתכם בתקופה הנסקרת ב- 11.3 מיליוני ש"ח, לעומת 26.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי אשתקד כולל רווח בסך כ- 19.1 מיליוני ש"ח ממכירת פעילות "ירושלים שוקי הון קרנות נאמנות (1980) בע"מ" (חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק). תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הממוצע היתה בתקופה הנסקרת 10.1% לעומת 11.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח מפעילות מימון לפני ההפרשה לחובות מסופקים הסתכם בתקופה הנסקרת ב- 42.4 מיליוני ש"ח, לעומת 37.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד – עלייה של כ- 14%. עיקר הגידול נובע מגידול מתמשך במירווחים וביתרת תיק האשראי של הבנק.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בתקופה הנסקרת ב- 1.5 מיליוני ש"ח, לעומת 3.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 62%. הקיטון נובע מיישום לראשונה בתקופה המקבילה אשתקד של הנחיות בנק ישראל בנוגע ליישום נספח להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 314 – "חובות בעייתיים בהלוואות לדירור בבנק למשכנתאות".

ההפרשה לחובות מסופקים בתקופה הנסקרת בגין יתרת תיק האשראי לציבור (כולל סיכון האשראי החוץ-מאזני) היוותה 0.04% (במונחים שנתיים) מיתרת התיק. ההפרשה המצטברת לחובות מסופקים בגין יתרת תיק האשראי לציבור (כולל סיכון האשראי החוץ-מאזני) היוותה בתום התקופה הנסקרת 2.0% מיתרת התיק.

הרווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים הסתכם בתקופה הנסקרת ב- 40.9 מיליוני ש"ח, לעומת 33.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד – עלייה של 22%. עיקר הגידול נובע מגידול מתמשך במירווחים וביתרת תיק האשראי של הבנק וכן מקיטון בהפרשה לחובות מסופקים.

ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתקופה הנסקרת ב- 20.8 מיליוני ש"ח, לעומת 24.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד – קיטון של 15%. עיקר הקיטון נובע מהפסקת הפעילות בסיוע בשכר דירה ביולי 2006.

ההכנסות התפעוליות, בנטרול ההכנסות מפעילות סיוע בשכר דירה אשר הופסקה ביולי 2006, גדלו ב- 0.4 מיליוני ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד בעיקר בגין גידול בהכנסות מפעילות בניירות ערך.

סך הכנסות הבנק (ללא הפרשה לחובות מסופקים) הסתכמו בתקופה הנסקרת ב- 63.2 מיליוני ש"ח לעומת 61.5 מיליוני ש"ח – גידול של 3%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתקופה הנסקרת ב- 42.7 מיליוני ש"ח, לעומת 45.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד – ירידה של כ- 5% הנובעת בעיקר מקיטון בהוצאות השכר.

הרווח מפעולות רגילות לפני מסים הסתכם בתקופה הנסקרת ב- 19.0 מיליוני ש"ח, לעומת 12.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד – עליה של 53%. עיקר הגידול נובע מגידול בהכנסות מימון ובירידה בהפרשה לחובות מסופקים.

ההפרשה למסים הסתכמה בתקופה הנסקרת ב- 7.7 מיליוני ש"ח, לעומת 5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי היה 41% בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

ההתפתחויות העיקריות בסעיפי המאזן

סך כל המאזן ליום 31 במרץ 2007 הסתכם ב-8,333.6 מיליוני ש"ח, לעומת 8,191.1 מיליוני ש"ח בתום שנת 2006 – גידול של כ-1.7%.

יתרת המזומנים והפיקדונות בבנקים ליום 31 במרץ 2007 הסתכמה ב-613.5 מיליוני ש"ח, לעומת 765.5 מיליוני ש"ח בתום שנת 2006 – קיטון של 20%. הקיטון נובע מהסטת עודפי הנזילות לתיק ניירות הערך של הבנק.

יתרת ניירות הערך ליום 31 במרץ 2007 הסתכמה ב-1,215.7 מיליוני ש"ח, לעומת 955.8 מיליוני ש"ח בתום שנת 2006 – גידול של 27%. עיקר הגידול נובע מהשקעות באגרות חוב קונצרניות.

סך יתרות המזומנים, הפיקדונות בבנקים וניירות ערך ליום 31 במרץ 2007 הסתכמו ב-1,829 מיליוני ש"ח לעומת 1,721 מיליוני ש"ח בתום שנת 2006 – גידול של 6%.

יתרת האשראי לציבור הסתכמה ביום 31 במרץ 2007 ב-6,433.5 מיליוני ש"ח, לעומת 6,398.9 מיליוני ש"ח בתום שנת 2006 – גידול של 0.5%. סך ביצועי האשראי לדיור שניתן מכספי בנק בתקופה הנסקרת הסתכם בכ-280.8 מיליוני ש"ח, לעומת כ-203.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מיחזורי הלוואות לדיור הסתכמו בתקופה הנסקרת בכ-5.6 מיליוני ש"ח, לעומת כ-6.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך הכל הסתכמו האשראי החדש ומיחזורי ההלוואות לדיור בתקופה הנסקרת לכ-286.4 מיליוני ש"ח, לעומת כ-210.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת ההלוואות מפיקדונות לפי מידת גביה הסתכמה ביום 31 במרץ 2007 ב-3,515.0 מיליוני ש"ח, לעומת 3,594.6 מיליוני ש"ח בתום שנת 2006 – ירידה של כ-2%. סך ההלוואות לפי מידת גביה, כולל מתן הלוואות עומדות ומענקים, שניתנו בתקופה הנסקרת הסתכמו ב-17.5 מיליוני ש"ח, לעומת 22.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת פיקדונות הציבור הסתכמה ביום 31 במרץ 2007 ב-6,702.0 מיליוני ש"ח, לעומת 6,730.5 מיליוני ש"ח בתום שנת 2006 – קיטון של כ-0.4%. הקיטון נובע מהסטת פיקדונות הציבור לפעילות שוק ההון כתוצאה מירידת הריבית השקלית.

יתרת תעודות הפיקדון וכתבי התחייבות נדחים הסתכמה ביום 31 במרץ 2007 ב-777.2 מיליוני ש"ח לעומת 692.3 מיליוני ש"ח בתום שנת 2006 – גידול של 12%. עיקר הגידול נובע מהנפקת תעודות פיקדון בתקופה הנסקרת בהיקף של 97.5 מיליוני ש"ח שבוצע בדרך של הרחבות סידרה ב' (לפרטים ראה "אירועים בתקופה הנסקרת"). בחודש מאי 2007 גייסה חברת הבת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" כתבי התחייבות נדחים בסך 150 מיליוני ש"ח. (לפרטים ראה "אירועים לאחר תאריך המאזן").

סך יתרות פיקדונות הציבור, תעודות הפיקדון וכתבי התחייבות נדחים הסתכמו ביום 31 במרץ 2007 ב-7,479 מיליוני ש"ח לעומת 7,423 מיליוני ש"ח בתום שנת 2006 – גידול של 1%.

אירועים בתקופה הנסקרת

ביום 25 בפברואר 2007 וביום 8 במרס 2007 ביצעה "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" (חברה בת בשליטה ובבעלות מלאה של הבנק) שתי הקצאות פרטיות למשקיעים מוסדיים של 94,150,000 תעודות פיקדון (סדרה ב') רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחד, תמורת סך של כ-97.5 מיליוני ש"ח, בדרך של הגדלת סדרת תעודות פיקדון (סדרה ב') הרשומה למסחר בבורסה, שהונפקה על פי תשקיף החברה הנ"ל מיום 8 במרס 2006.

ביום 8 במרס 2007 התקשר הבנק בהסכם עשיית שוק (להלן – ההסכם) עם חברת "שירותי בורסה והשקעות בישראל אי.בי.אי. בע"מ" (להלן – עושת שוק) אשר עניינו עשיית שוק במניות חברה. על פי תנאי ההסכם, התחייבה עושת השוק לעשות שוק במניות הבנק, בהתאם לתקנון הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן – הבורסה) ועל פי הנחיות דירקטוריון הבורסה והחלטותיו. ההסכם הינו לתקופה של שנה, החל ממועד כניסתו לתוקף, ובכפוף לזכות סיום ההסכם הקבועה בו. ההסכם יוארך מאליו לתקופה של שנה נוספת, אלא אם הודיע צד למשנהו כי חפץ בסיום ההסכם במועד המקורי. הבנק ישלם לעושת השוק, בגין פעילות עשיית השוק במניות הבנק, תשלום חודשי קבוע בסכום שאינו מהותי לבנק.

אירועים לאחר תאריך המאזן

בחודש אפריל 2007 פירסמה חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" תשקיף מדף. תשקיף המדף מאפשר לגייס תעודות התחייבות באופן מיידי באמצעות דוח הצעת מדף. תשקיף המדף מפשט את הליך גיוס הכספים של הבנק ומאפשר לו בהיערכות קצרה גישה לשוק ההון על מנת לגייס מקורות בהתאם לצרכיו ולתנאי השוק. כמו כן, בחודש מאי 2007 פירסמה החברה הנ"ל לציבור הצעת מדף על פי תשקיף המדף. החברה גייסה בדרך זו 150 מיליוני ש"ח כתבי התחייבות נדחים צמודים למדד לתקופה של 10 שנים בריבית 4.1%. לפרטים ראה פרק "גיוס מקורות המימון".

בתאריך 20 במאי 2007 מסר מר דוד ברוך, מנכ"ל הבנק, הודעה מוקדמת בכתב, על פי הסכם העסקתו, על פרישתו מכהונת מנכ"ל הבנק. הפרישה תכנס לתוקף ביום 20 בנובמבר 2007.

נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים

נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים של הבנק ופרטים אחרים שפורסמו בדוח הדירקטוריון מצורפים בנספח א'.

השקעות בהון התאגיד הבנקאי ועסקאות במניותיו

ההון העצמי

ההון העצמי של הבנק ליום 31 במרץ 2007 הסתכם ב-463.7 מיליוני ש"ח, לעומת 461.7 מיליוני ש"ח בתום השנה הקודמת, גידול של 0.4%. גידול זה נבע בעיקרו מרווחי הבנק בתקופה הנסקרת, בסך 11.3 מיליוני ש"ח, ולאחר ניכוי דיבידנד ששולם בסך 10.2 מיליוני ש"ח. לפרטים בדבר הדיבידנדים שחילק הבנק ראו להלן.

ההון לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי הסיכון (הלימות ההון) הסתכם ב- 31 במרץ 2007 ב- 672.7 מיליוני ש"ח, לעומת 672.4 מיליוני ש"ח בתום שנת 2006.

יחס ההון לרכיבי הסיכון עמד בסוף התקופה הנסקרת על 11.5% (בתום שנת 2006 – 11.8%). יחס זה גבוה מיחס ההון המזערי שנקבע לבנק על ידי המפקח על הבנקים שהינו 10.5%. משמע שסך כל הונו של הבנק (לצורך חישוב יחס הלימות הון) לא יפחת מ-10.5% מסך האשראי ונכסי הסיכון האחרים, לאחר שקלולם בשיעורים שונים, שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים.

בתקופה הנסקרת גייס הבנק פיקדונות נדחים בסך 4.2 מיליוני ש"ח. יתרת הפיקדונות הנדחים שגויסו ממשקי בית ומלקוחות מוסדיים, הנכללת בהון לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי הסיכון, הסתכמה ב-31 במרץ 2007 ב- 209 מיליוני ש"ח, לעומת 210 מיליוני ש"ח בתום שנת 2006. לאחר תאריך המאזן גייס הבנק 150 מיליוני ש"ח כתבי התחייבות נדחים אשר יגרמו לעלייה בשיעור הלימות ההון של הבנק בכ-0.3%.

הבנק בוחן מעת לעת את צרכי ההון שלו ומגייס באופן שוטף פיקדונות נדחים בהתאם לצרכיו.

חלוקת דיבידנדים

ביום 27 בפברואר 2007 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד בסך של 10.2 מיליוני ש"ח. דיבידנד זה חולק ביום 21 במרץ 2007.

חלוקת הדיבידנד מתבצעת בכפוף להוראות חוק החברות התשנ"ט – 1999 ולהוראות המפקח על הבנקים.

התפתחויות מהותיות

עסקי הבנק מושפעים מרמת הפעילות הכלכלית במשק. לפיכך, שינוי לטובה או לרעה בפעילות המשק, עשוי להשפיע על עסקי הבנק. הבנק לא אמד את ההשפעה של ההתפתחויות המופיעות בפרק זה על פעילותו.

ההתפתחויות העיקריות במשק

הרבעון הראשון של שנת 2007 עמד בסימן המשך ירידת שער הדולר, הפחתת הריבית המוניטארית ועלויות בשווקים הפיננסיים. על פי סקר החברות והעסקים של בנק ישראל, נמשכה ברבעון זה מגמת העלייה בפעילות העסקית בשיעור נמוך במקצת משל הרביע הקודם אך בשיעור גבוה יותר מאשר ברבעון השלישי של 2006. המדד המשולב למצב המשק עלה ברבעון זה ב-7.4% במונחים שנתיים לאחר עליה של 4.2% בלבד בשנת 2006.

פעילות המגזר העסקי המשיכה לצמוח ברבעון זה. יצוא הסחורות עלה ב-7.3%, יבוא חומרי גלם עלה ב-5.4% ויבוא מוצרי השקעה עלה ב-25.7%.

שיעור האבטלה המשיך לרדת והגיע לשיעורו הנמוך ביותר מתחילת העשור - 7.6%.

התפתחויות בכלכלה העולמית

על פי תחזיות קרן המטבע הבין-לאומית שיעור הצמיחה העולמי יהיה 4.9% בשנים 2007 ו-2008, נמוך משיעור הצמיחה שהיה בשנת 2006 שעמד על 5.4%.

ברבעון הראשון של השנה צמח המשק האמריקאי בשיעור שנתי של 1.3% לאחר צמיחה של 2.5% בשיעור שנתי ברבעון הקודם. שיעור הצמיחה נמוך מן התחזיות שצפו צמיחה בשיעור שנתי של 1.8%. בניית הבתים בארה"ב ירדה בשיעור של 17 אחוזים ברבעון זה, דבר שגרע נקודת אחוז מן הצמיחה בו.

באירופה, הצמיחה השנתית בגוש האירו היתה במרס 1.9% בהמשך ל-1.8% בחודשים ינואר-פברואר. הריבית נשארה ללא שינוי.

הבנק המרכזי של יפן העלה את הריבית במהלך חודש פברואר לרמה של 0.5%, צעד זה צפוי לתרום לסיום מגמת הדפלציה במדינה ולשמור על אינפלציה אפסית בשנה הקרובה. התיסוף המשמעותי של היין במהלך חודש מרס עלול לפגוע באלו שלקחו הלוואות ביין יפני בשל הריבית הנמוכה שלו.

למרות מאמצי ממשלת סין לצנן את הכלכלה, המשק בסיני צמח ברבעון הראשון של 2007 ב-11.1% במונחים שנתיים.

אינפלציה ושער חליפין

במהלך הרבעון ירד מדד המחירים לצרכן במצטבר בשיעור של 0.2% למרות המשך הפחתות הריבית של בנק ישראל.

הדולר המשיך לאבד מערכו במהלך הרבעון וירד ב-1.7%. לאחר תאריך המאזן המשיך הדולר בירידתו וחצה כלפי מטה את הרף של 4 ש"ח לדולר. שער האירו סיים את הרבעון בירידה מתונה של 0.5%.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטארית

ברבעון הראשון של השנה הסתכם העודף התקציבי של הממשלה ב-6.4 מיליארד ש"ח. בהוצאות הממשלה נרשם ביצוע חסר, בדומה לשנתיים האחרונות, אולם ההוצאות גדלו ריאלית ב-8.9% יחסית לרבעון הראשון אשתקד. הכנסות הממשלה ממיסים היו גדולות ב-7.1% לעומת התקופה המקבילה אשתקד למרות הפחתות המיסים בשנה האחרונה.

בניסיון להביא את שיעור האינפלציה אל מעל ליעדו התחתון, הוריד בנק ישראל את הריבית בחצי אחוז במהלך הרבעון לרמה של 4 אחוזים. תהליך הורדת הריבית המשיך גם לאחר תאריך המאזן כאשר בנק ישראל הוריד את הריבית לחודש מאי בעוד רבע אחוז. ריבית הבנק במרכזי האמריקאי לא השתנתה במהלך תקופה זו כך שהיא גבוהה כעת באחוז וחצי מהריבית השקלית.

שוקי ההון והכספים

מדדי ת"א 25 ו-100 עלו ברבעון ב-7.7% וב-7.9% בהתאמה. מדד נדל"ן 15 עלה בתקופה האמורה בכ-10.6%. מחזור המסחר היומי הממוצע במניות עמד במהלך התקופה על 1.9 מיליארדי ש"ח, גידול של 29% ביחס לשנת 2006 כולה. במהלך הרבעון בוצעו 35 הנפקות של מניות והמירים לציבור בהיקף של 11.1 מיליארד ש"ח, היקף הדומה לזה של שנת 2006 כולה בה בוצעו 90 הנפקות של מניות והמירים בהיקף של 11.9 מיליארד ש"ח.

בשוק אגרות החוב התעצמה הפעילות ומחזורי המסחר היומיים הסתכמו בכ-2.5 מיליארדי ש"ח, עליה של 46% בהשוואה למחזור הממוצע בשנת 2006. במהלך הרבעון גייס הסקטור העסקי מהציבור אג"ח בהיקף של 10 מיליארד ש"ח. לעומת כ-23 מיליארד ש"ח בשנת 2006 כולה. היצירות בקרנות הנאמנות במהלך הרבעון הסתכמו ב-11.5 מיליארד ש"ח כשמתוכם 11 מיליארד הופנו לקרנות האג"ח. נתון זה מהווה שינוי מהותי לעומת שנת 2006 שבה נפדו 18.4 מיליארד ש"ח מקרנות הנאמנות. בסוף הרבעון נסחרו בבורסה 144 סדרות של תעודות סל לעומת 116 בתחילת השנה. חלקו של המסחר בבורסה בתעודות סל על מדדי מניות היה במסך כ-17% מסך המחזור החודשי במניות לעומת שיעור של כ-20% בממוצע בשנת 2006.

ענף הבנייה

על פי סקר החברות של בנק ישראל, בתקופה הנסקרת נרשמה עליה דרגתית בהיקפי הפעילות בענף הבניה בהמשך לעליות מתונות יותר מתחילת 2006. ברבעון זה נרשמה עליה במספר התחלות הבניה היחס לרבעון הקודם. חברות הבניה הגדולות והבינוניות נהנו יותר מעליה זו בעוד שבקרבת החברות הקטנות נמשך הקיפאון.

על פי משרד השיכון והבינוי, המשתנים שלהם השפעה חיובית על היכולת לרכישת דירה כגון: השיפור בצמיחת המשק, ירידת הריבית לטווח קצר וריבית המשכנתאות, יציבות בשיעור האינפלציה, ירידה במחירי הדירות הריאליים במשך תקופה ממושכת, הורדת המע"מ ועוד, לא באו עד כה לידי ביטוי בענף הבניה אלא באזורים מסוימים בלבד: במרכז הארץ ומקומות בהם מתעניינים קונים מחו"ל. האינדיקטורים המובילים בענף הבניה מצביעים על מגמות מעורבות בשנת 2006 ובתחילת 2007.

מלאי הדירות החדשות העומדות למכירה פחת ועמד על 18,225 יח"ד בפברואר 2007, ירידה של כ-3% לעומת דצמבר 2006 ודצמבר 2005. למרות עובדה זו, מחירי הדירות הריאליים, לפי סקר הלמ"ס, המשיכו לרדת גם ב-2007 בהמשך למגמה שהתחילה ב-1998. בחלוקה לפי אזורים, באזורי תל-אביב, ירושלים והשרון נרשמו עליות במחירי הדירות, כאשר עליות אלו נובעות בעיקר מביקושים של תושבי חוץ, למגורים או להשקעה.

משכנתאות

על פי נתוני בנק ישראל בחודשיים הראשונים של השנה נתנו הבנקים בישראל הלוואות לדיור בהיקף של 3.4 מיליארד ש"ח לעומת 2.9 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 17%. האשראי החופשי (מכספי הבנקים) הכלול בסכום זה היה 3.1 מיליארד ש"ח לעומת 2.6 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 19%. הריבית הממוצעת על משכנתאות עמדה בסוף הרבעון על 4.47% בהשוואה לריבית ממוצעת של 4.86% בסוף שנת 2006.

תיאור עסקי התאגיד הבנקאי לפי מגזרי פעילות

הפעילויות העיקריות

בתקופה הנסקרת המשיך הבנק במימוש תוכניתו העסקית.

קבוצת בנק ירושלים פועלת באמצעות מטה הבנק, חברות בנות וסניפי הבנק. החלוקה למגזרי הפעילות של הבנק מבוססת על סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמגזרים. הקבוצה פועלת ומספקת מגוון שירותים בנקאיים בארבעה מגזרי פעילות עיקריים:

- מגזר משקי הבית
- מגזר בנקאות פרטית (בעיקר לתושבי חוץ)
- מגזר עסקי
- מגזר ניהול פיננסי

פירוט בקשר לתוצאות הפעילות לפי מגזרי פעילות, ההכנסות והרווח הנקי, ראו נספח ד' לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן תיאור מורחב של המגזרים:

מגזר משקי בית

פעילות המבוצעת מול משקי בית - יחידים תושבי ישראל בכל סניפי הבנק. מגזר זה הינו מגזר הפעילות העיקרי של הבנק והכנסותיו מהוות 61% מכלל הכנסות הבנק. הפעילות מחולקת לשלושה תחומי משנה: משכנתאות, בנקאות ופיננסים ופעילות בשוק ההון.

הרווח מפעולות רגילות, לאחר מס במגזר משקי הבית הסתכם הרבעון ב- 5.7 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 3.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד המהווים עליה של כ-63%, בתקופה המקבילה אשתקד כלל הרווח הנקי במגזר זה רווח מפעולות בלתי רגילות בסך 19.1 מיליוני ש"ח.

הכנסות המגזר מפעולות רגילות הסתכמו ברבעון ב- 38.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 40.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הקיטון נבע בשל הפסקת מתן סיוע בשכ"ד בתחילת שנת 2006.

הפעילות במשכנתאות כוללת מספר מוצרים ושירותים:

- מתן הלוואות לדיור כנגד שעבוד דירת מגורים לתושבי ישראל בבסיסי הצמדה שונים ועל פי מגוון מסלולי ריבית. ההלוואות נחלקות לשני סוגים: הלוואות מכספי ממשלה ובאחריותה לזכאי משרד הבינוי והשיכון (להלן – הלוואות תקציב) והלוואות מכספי בנק.
- שירותים נלווים להלוואות הקשורים בביטוח חיי לוויים ובביטוח נכס אגב משכנתא, המבוצעים באמצעות עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ, חברה בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (להלן – עיר שלם).

הפעילות בבנקאות ופיננסים כוללת בעיקר מתן אשראי לצורך רכישת כלי רכב ואשראי לזמן קצוב כנגד בטחונות. כן כוללת הפעילות גיוס פיקדונות וחסכונות מיחידים. לקוחות המגזר משקיעים בעיקר במוצרי השקעה כגון פיקדונות שקליים לא צמודים או צמודי מט"ח וכן בתוכניות חיסכון ובפיקדונות צמודי מדד.

בשוק ההון מוצעים ללקוחות המגזר המוצרים הבאים: שירותי ברוקראז' – ביצוע ותפעול של עסקאות בניירות ערך ובנגזרים בארץ ובחו"ל; ייעוץ בהשקעות – מתן שירותי ייעוץ בניירות ערך ללקוחות; ניהול תיקי השקעות – ניהול נכסים פיננסיים עבור לקוחות.

האשראי לדיור מכספי הבנק שבוצע במגזר ברבעון הסתכם בכ-195 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-145 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ-34%.

כמו כן נרשמה ירידה במתן הלוואות מכספי תקציב (כולל מענקים), אשר הסתכמו בשנת 2007 בכ-18 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-22 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-18%.

יתרת האשראי לדיור, מכספי בנק, לסוף הרבעון הסתכמה ב-4.41 מיליארדי ש"ח בהשוואה ל-4.47 מיליארדי ש"ח לסוף רבעון ראשון בשנת 2006. יתרת אשראי מפקידונות לפי מידת גביה (הלוואות מכספי תקציב) הסתכמה ב-3.52 מיליארדי ש"ח בהשוואה ל-3.60 מיליארדי ש"ח בסוף שנת 2006, ירידה של כ-1%.

חלקו של המגזר בסך רווחיות הבנק מפעולות רגילות הגיע לשיעור של 51% בתקופה הנסקרת, לעומת 47% בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר בנקאות פרטית

פעילות המבוצעת מול לקוחות בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה באמצעות אגף המתמחה בבנקאות פרטית בעיקר לתושבי חוץ. הכנסות מגזר זה מהוות 13% מכלל הכנסות הבנק. הפעילות מחולקת לשלושה תחומי משנה: משכנתאות, בנקאות ופיננסים ופעילות בשוק ההון. היקף הפעילות עם תושבי החוץ, בעיקר מארצות צפון אמריקה, אנגליה וצרפת, גדל בשנים האחרונות במידה ניכרת.

הרווח הנקי במגזר הסתכם ברבעון ב-2.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-1.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות המגזר ברבעון הסתכמו ב-8.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-6.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר בשל עליה ברווחי המימון ובהיקף העמלות התפעוליות.

הפעילות במשכנתאות כוללת מתן הלוואות מכספי בנק ללקוחות פרטיים, תושבי חוץ ותושבי ישראל, בעלי עושר פיננסי גבוה, למימון רכישת דירות בארץ, וכן אשראי אחר בשעבוד דירת מגורים.

פעילות בנקאות ופיננסים כוללת מתן אשראי ופעילות בחשבונות עו"ש. כן כוללת הפעילות גיוס פיקדונות במט"ח בעיקר מיחידים תושבי חוץ.

בשוק ההון מוצעים ללקוחות המגזר, כמו ללקוחות יתר המגזרים, המוצרים הבאים: ברוקראז' וייעוץ בהשקעות.

בשל העלייה ברווחי המימון והגידול בהיקף העמלות התפעוליות, גדל חלקו של המגזר בסך רווחיות הבנק מפעולות רגילות משיעור של 20% בתקופה המקבילה אשתקד ל-22% בתקופה הנסקרת.

מגזר עסקי

פעילות המבוצעת מול לקוחות עסקיים, תאגידים ועמותות בסניפים מוגדרים של הבנק. הכנסות מגזר זה מהוות 19% מכלל הכנסות הבנק. הפעילות מחולקת לשלושה תחומי משנה: בניה ונדל"ן, בנקאות ופיננסים ופעילות בשוק ההון. פעילות הבנק במגזר זה הינה בעיקר מתן אשראי לזמן קצוב המגובה בביטחונות מטריאליים (נדל"ן, כלי רכב ופיקדונות כספיים).

הרווח הנקי במגזר הסתכם ברבעון ב-0.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-1.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות המגזר ברבעון הסתכמו ב-11.7 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-11.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות נבע בשל עליה בהיקף העמלות התפעוליות.

פעילות בניה ונדל"ן כוללת מתן אשראי לחברות בניה ונדל"ן, ליווי פרויקטים בשיטת הליווי הסגור והנפקת ערבויות לפי חוק המכר (דירות) וערבויות אחרות.

יתרת האשראי הניתנת לתחום הנדל"ן ליום 31 במרץ 2007 הסתכמה ב-621 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-552 מיליוני ש"ח ליום 31 במרץ 2006.

פעילות בנקאות ופיננסים כוללת מתן אשראי למימון פעילות שוטפת, מימון רכישת נכסים מסחריים לשימוש עצמי, כגון חנויות או משרדים ומתן שירותים נלווים לעסקים, כדוגמת ערבויות, המרות מט"ח וסחר חוץ. הבנק מתמקד בעיקר בתחום המסחר הסיטונאי ושירותים עסקיים שונים, אשראי לחברות ליסינג ואשראי למגזר השלישי. כן כוללת הפעילות גיוס פיקדונות מגופים מוסדיים וחברות באמצעות מגוון הפיקדונות הקיים בבנק שאינו שונה משאר מגזרי הפעילות.

בשוק ההון מוצעים ללקוחות המגזר, כמו ללקוחות יתר המגזרים, המוצרים הבאים: ברוקראז', ייעוץ בהשקעות וניהול תיקי השקעות.

חלקו של המגזר בסך רווחיות הבנק מפעולות רגילות ברבעון הסתכם ב-7% בהשוואה ל-18% בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר ניהול פיננסי

המגזר כולל תחומי פעילות של הבנק שאינם נובעים מפעילות מול לקוחות, ובכלל זה ניהול ההון הפיננסי הפנוי של הבנק והפוזיציות, ניהול תיק הנוסטרו של הבנק, פעילות מול בנקים בארץ ובחו"ל ומול בנק ישראל וכן ביצוע עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים. הכנסות מגזר זה מהוות 7% מכלל הכנסות הבנק.

הרווח הנקי במגזר הסתכם ברבעון ב-2.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-1.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות המגזר ברבעון הסתכמו ב-4.6 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-2.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נבע בשל עליה בהכנסות המימון ובהכנסות מהשקעות בני"ע.

גיוס מקורות המימון

מקורות המימון של המערכת הבנקאית בשקלים ובמטבע חוץ הם בעיקר פיקדונות ממשקי בית, מחברות, מגופים מוסדיים, מבנקים בארץ ובחוץ לארץ, תעודות פיקדון וכתבי התחייבות נדחים. המקורות כוללים בין השאר פיקדונות בכל מגזרי ההצמדה, הנושאים ריבית קבועה או משתנה, והמופקדים לתקופות משתנות החל מיום ועד ל- 18 שנים.

הבנק נוקט לאורך שנים במדיניות החותרת להרחבת הפעילות מול משקי בית במטרה להרחיב את בסיס גיוס המקורות. מדיניות זו תרמה בשנים אלו לגידול ניכר במשקלם של משקי הבית בסך פיקדונות הציבור. יתרת פיקדונות הציבור הסתכמה ביום 31 במרץ 2007 ב- 6,702 מיליוני ש"ח לעומת 6,731 מיליוני ש"ח בתום שנת 2006. פיקדונות הציבור כוללים חסכונות ופיקדונות ממשקי בית ופיקדונות שגויסו מגופים מוסדיים ומחברות.

להלן הרכב פיקדונות הציבור, תעודות פיקדון וכתבי התחייבות נדחים (במיליוני ש"ח):

		יתרות ליום		
		31 בדצמבר	31 במרץ	
שינוי		2006	2007	
%		מיליוני ש"ח		
3	88	2,845	2,933	1. פיקדונות שקליים וחשבונות עו"ש
(6)	(155)	2,761	2,606	2. תוכניות חסכון ופיקדונות צמודים למדד
5	39	826	865	3. פיקדונות במט"ח
-	(1)	299	298	4. פיקדונות צמודי מט"ח
-	(29)	6,731	6,702	סה"כ פיקדונות הציבור
12	85	692	777	5. תעודות פיקדון וכתבי התחייבות נדחים
1	56	7,423	7,479	סה"כ מקורות מימון

בתקופה הנסקרת הונפקו תעודות פיקדון ע"י חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ". לפרטים ראה לעיל בפרק "אירועים בתקופה הנסקרת".

לאחר תאריך המאזן, פירסמה ביום 25 באפריל 2007 "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" תשקיף מדף לפיו יוצעו על ידי החברה עד 12 סדרות של תעודות התחייבות (סדרות ג' עד י"ד) אשר עשויות לכלול סדרות של אגרות חוב בדרגת פירעון רגילה ו/או סדרות של כתבי התחייבות נדחים. כל אחת מסדרות תעודות ההתחייבות תהיה בערך נקוב של עד 300 מיליוני ש"ח.

ביום 6 במאי 2007 פירסמה החברה הבת הנ"ל דוח הצעת מדף על פי תשקיף המדף הנ"ל ועל פיו הוצעו לציבור 150 מיליון ש"ח ע.נ. כתבי התחייבות נדחים (סדרה ג') צמודים למדד המחירים לצרכן, רשומים על שם, העומדים לפרעון בשלושה תשלומים שנתיים שווים ביום 8 במאי של כל אחת מהשנים 2015 עד 2017 (כולל), נושאים ריבית שנתית בשיעור של 4.1%, אשר תשולם מדי שנה ביום 8 במאי של כל אחת מהשנים 2008 עד 2017 (כולל), כשהם צמודים (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן שפורסם ביום 15 באפריל 2007 בגין חודש מרץ 2007. ביום 8 במאי 2007 הוקצו כתבי ההתחייבות הנדחים הנ"ל ותמורתם, ברוטו, בסך של 150 מיליון ש"ח, נתקבלה בחברה.

דירוג התחייבויות הבנק על-ידי מעלות

ביום האחד באפריל 2007 חזרה ודירגה ועדת הדירוג של מעלות את התחייבויות הבנק בדירוג A+.

הסכמים מהותיים שלא במהלך העסקים הרגיל

במהלך התקופה הנסקרת לא נחתמו הסכמים מהותיים, שלא במהלך העסקים הרגיל של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

המידע המפורט בפרק זה בנושא גורמי סיכון להם חשוף הבנק הנו "מידע צופה פני עתיד" (למשמעות מושג זה ראה בפרק הראשון לעיל) העשוי שלא להתממש כולו או חלקו או להתממש באופן שונה מכפי שנצפה. מידע זה מתבסס על הערכות הנהלת הבנק בדבר התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו-כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק. יתכן והערכות אלה לא יתממשו, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים, אירועים מדיניים/ביטחוניים, שינויים בטעמי הלקוחות והתגברות התחרות.

פעילות הבנק כמתווך פיננסי חושפת אותו למגוון סיכונים, ובהם סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים נזילות. לבנק חשיפות נוספות, הנובעות מסיכונים תפעוליים ומסיכונים משפטיים. הבנק פועל במגוון של תחומי פעילות ומגזרי הצמדה והזרמים הכספיים הנובעים מפעילותו – המסתכמים במאות מיליוני ש"ח בחודש – מחייבים ניהול שוטף של הסיכונים השונים. סיכונים אלו מנוהלים בכפוף לחברי הנהלה כמפורט להלן: סיכון האשראי מנוהל על ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו. סיכונים השוק והנזילות מנוהלים על ידי המשנה למנכ"ל מר י. נרדי מנהל אגף שוק ההון וההשקעות. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי, מנוהל על ידי מר ר. שגיא סמנכ"ל ומנהל אגף תפעול ותשתיות בנקאיות. הסיכון המשפטי מנוהל על ידי עו"ד ש. ויסטוך היועצת המשפטית.

דירקטוריון הבנק בכל ישיבה מקבל סקירה על התפתחויות מהותיות בחשיפה לסיכונים שוק ואחת לרבעון דן במסמך חשיפות המרכז את כל נתוני החשיפה לסיכונים שוק. כמו כן מאשר הדירקטוריון, לפחות אחת לשנה, את מדיניות ניהול סיכונים השוק והנזילות ואת מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים. כן פועלת ועדה דירקטוריונית לניהול סיכונים, המפקחת באופן שוטף על מדיניות ניהול הסיכונים ומאשרת השקת מוצרים חדשים. הוועדה דנה בכל ישיבה בהתפתחות החשיפה לסיכונים השוק השונים, והיא מקבלת דיווח על כל חריגה מהמדיניות או מהמגבלות שקבע הדירקטוריון. קיימים גם פורומים נוספים הדנים ופועלים בנושאים המשפיעים על החשיפה של הבנק לסיכונים השוק ולסיכונים הנזילות. באגף הבקורות מרוכזת הבקרה על סיכונים האשראי ועל סיכונים השוק והנזילות.

כמו כן, פעילות הבנק מושפעת מהמצב הכלכלי, מההתפתחויות בשוק הנדל"ן וההון ומשינוי רגולציה. האטה כלכלית או משבר אפשרי בשוק הנדל"ן ו/או בשוק ההון עלולים להשפיע על פעילותו של הבנק בכלל ועל פעילותו במגזרי המשכנתאות והנדל"ן בפרט:

- במקרה כנ"ל, הביקוש למימון בשוק הנדל"ן למגורים עלול לרדת, ומרווח המימון עלול להישחק.
- בנוסף, הבנק עלול להיות חשוף לסיכונים אשראי שיכולים לנבוע מפגיעה ביכולת ההחזר של לווים מסחריים, מגידול בהיקף הפיגורים של לווים משכנתאות על רקע של הרעה ביכולת ההחזר, ומסיכונים הנובעים מירידה בשווי של דירות מגורים בכל הארץ או באזורים מסוימים בהם הבנק פועל, והמהווים בטוחה לאשראי שהעמיד הבנק.
- האטה בשוק ההון עלולה לפגוע בעסקי הבנק בתחום שוק ההון או במגזר הניהול הפיננסי. אולם מאחר ופעילות הבנק בתחום זה אינה מהווה חלק גדול מעסקיו, הערכת הבנק הינה כי אין ביכולתו של מימוש סיכון זה כדי לפגוע בבנק באופן מהותי.

מדיניות ניהול הסיכונים, שאושרה על ידי הדירקטוריון, נועדה לסייע להנהלה בהשגת יעדיה העסקיים, תוך הגבלה של ההפסדים (החשבונאיים או הכלכליים) העלולים להיווצר עקב החשיפה לסיכונים המוזכרים. אומדן החשיפה לסיכונים מתבסס על תחזיות והערכות שוטפות של ההתפתחויות הצפויות במשק ובשוקי הכספים וההון. הבנק מנהל את סיכונים השוק תוך התייחסות להגבלת החשיפה החשבונאית הנובעת מסיכונים אלו. יחד עם זאת, החשיפה החשבונאית במרבית הסיכונים איננה שונה מהותית מהחשיפה הכלכלית, ומדיניות הסיכונים וקביעת המגבלות נעשית תוך כדי התייחסות גם לחשיפה הכלכלית.

באזל II

ועדת באזל, המתאמת את פעולות הבנקים המרכזיים במדינות המתועשות, פרסמה בסוף יוני 2006 את המלצות ההתכנסות הבינלאומית למדידת הון ותקני הון (באזל II).

באזל II מחולק לשלושה נדבכים:

- נדבך ראשון – דרישות הון מזעריות בגין סיכון אשראי, סיכון שוק ולראשונה גם בגין סיכון תפעולי.
- נדבך שני – תהליך סקירת הפיקוח.
- נדבך שלישי – משמעת שוק.

הנדבך הראשון מאפשר, לצורך חישוב דרישות ההון, שימוש במספר גישות למדידת רכיבי סיכון בגין סיכונים אשראי, שוק וסיכונים תפעוליים: הגישה סטנדרטית (Standardized Approach) או גישות מתקדמות יותר, המבוססות על מודלים פנימיים של דירוג לקוחות ואמידת סיכונים תפעוליים. הגישות המתקדמות כפופות לאישור מפורש של המפקח.

באוקטובר 2004 פרסם בנק ישראל טיוטת קווים מנחים לדירוגי אשראי בהתאם להוראות באזל II. באפריל 2007 פרסם בנק ישראל טיוטת הוראה חדשה בנושא זה. טיוטת ההוראה כוללת תרגום מדויק של הנחיות באזל II בנוגע ליישום הגישה הסטנדרטית בלבד, וכן הבהרות לאופן היישום בנושאים בהם נדרש שיקול דעת של המפקח. צעדים אלו מטרתם להחיל בישראל מסגרת להקצאת הון העולה בקנה אחד עם העקרונות שנקבעו על ידי ועדת באזל II. המפקח על הבנקים הודיע, כי בנק ישראל מתכוון לחייב את הבנקים בישראל לעמוד בעקרונות אלו החל משנת 2009.

הבנק שותף, עם בנקים נוספים, במיזם לבניית מאגר משותף של נתונים לצורך יישום המודל המתקדם של באזל II בתחום האשראי העסקי. לאחרונה, הוציא המיזם למספר ספקים מסמך RFP להקמת המאגר והם השיבו עליו. הצעותיהם נבחנות בימים אלו.

הנהלת הבנק רואה חשיבות רבה בהיערכות לטיפול בנושא הסיכונים אף ללא התייחסות לגישת הקצאת ההון הנדרשת בעתיד. הבנק נערך לשילוב עקרונות באזל II בפעילותו העסקית והחל בבניית מודלים סטטיסטיים לצורך דירוג לקוחות בבנק. בנוסף, במסגרת היערכות זו, מטמיע הבנק מערכת חדשה לדירוג לווים באגף העסקי. מערכת זו תתמוך בקבלת ההחלטות למתן האשראי ותסייע בבניית המודלים הנדרשים לצורך עמידה בהנחיות באזל II.

יישום הנחיות באזל II כרוך בעלויות שיתפרסו על פני מספר שנים.

סיכונים אשראי

במסגרת מדיניות האשראי של הבנק, שאושרה בידי הדירקטוריון, נקבעו עקרונות וכללים להעמדת אשראי ולניהול תיק האשראי והבקרה עליו, אשר מתייחסים הן למשקי הבית והן ללקוחות העסקיים, על פי סיווגם הענפי. באגף הבקורות פועלת יחידת בקרת אשראי, שתפקידה לערוך ביקורות על האשראי העסקי והמסחרי בבנק. נקבעו סמכויות לפי רמות האשראי, בין היתר, כדי לתת מענה מהיר ויעיל לצרכים השונים של הלקוחות.

המדיניות העסקית של הבנק בתחום זה שמה דגש על שיפור איכותו של תיק האשראי בכל תחומי הפעילות, תוך ניהול בקרה מתמדת וקביעת מדיניות של גבייה וטיב הביטחונות. מדיניות האשראי של הבנק נגזרת מהשינויים שחלו בו עם הפעלתו כבנק מסחרי, תוך התחשבות במגבלות האשראי ללווה בודד ולקבוצת לווים וכניסה מבוקרת לתחומי אשראי חדשים.

בתקופה הנסקרת ירד סיכון האשראי בגין לווים בעייתיים (כמפורט להלן) בשיעור של 5%. בהתאם למדיניות צמצום הסיכונים, פועל הבנק לפיזור תיק האשראי בין לווים רבים מענפי משק שונים. לעניין יחס הלימות הון ראה לעיל פרק "ההון העצמי".

סיכון האשראי הכולל בגין לווים בעייתיים (במיליוני ש"ח)

יתרות ליום			
31 בדצמבר	31 במרץ		
2006	2006**	2007	
סכומים מדווחים			
			חובות בעייתיים¹ לדיור
95.0	81.7	90.0	שההפרשה בגינם היא לפי עומק הפיגור
44.9	40.3	45.6	שההפרשה בגינם אינה לפי עומק הפיגור
62.3	77.4	69.5	בפיגור זמני (פיגור מעל 3 חודשים עד 6 חודשים)
			חובות בעייתיים^{1,4} אחרים*
29.2	67.7	19.9	בהשגחה מיוחדת
23.1	24.9	20.7	בפיגור זמני
21.7	20.1	21.4	שאורגנו מחדש
73.8	52.6	66.7	שאינם נושאים הכנסה
92.4	67.5	81.0	* מזה חובות בגינם קיימת הפרשה ספציפית
350.0	364.7	333.8	סך כל האשראי המאזני ללוים בעייתיים²
30.0	44.1	26.9	סיכון האשראי החוץ מאזני בגין לווים בעייתיים ^{2,3}
380.0	408.8	360.7	סיכון האשראי בגין לווים בעייתיים²

** הוצג מחדש. ראה סעיף 2.

- 1 החובות מוצגים בניכוי ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- 2 כולל חובות בעייתיים שאורגנו מחדש ואינם נמצאים בפיגור.
- 3 לא כולל חובות בעייתיים שמכוסים על ידי ביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה בודד ושל קבוצת לווים (הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313).
- 4 כפי שחושב לצורך המגבלות על חבות של לווה בודד ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שלווה נתן להבטחת חבות של צד שלישי.

סיכוני השוק**סיכון הריבית**

סיכון הריבית נובע מההבדל שבין רגישות הנכסים לשינויים בשיעורי הריבית לבין רגישות זו של ההתחייבויות – שינויים העלולים להביא לשחיקת ההון של הבנק. פעילות הבנק כמתווך פיננסי יוצרת חשיפה לסיכון זה, והבנק פועל להקטנתה. החשיפה העיקרית של הבנק היא במגזר הצמוד למדד, שכן זה המגזר העיקרי שבו מרבית הנכסים וההתחייבויות הם בריבית קבועה לטווח ארוך. ביתר המגזרים עיקר פעילותו של הבנק היא בריבית משתנה ובטווח קצר.

הבנק מנהל מעקב אחר התפתחות משך החיים הממוצע (המח"מ) של ההלוואות כנגד הפיקדונות, במטרה לנקוט מהלכים למזעור ההשפעה של שינוי אפשרי בשיעורי הריבית על שווי התזרים הפיננסי הנקי שלו. לשם כך הוא מנהל מדידה שוטפת של המח"מ הנגזר מהפעילות החדשה השוטפת, וכן עוקב אחר היקף הפירעונות המוקדמים בהלוואות, שלהם השפעה מהותית על המח"מ האפקטיבי.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לחשיפה לסיכון הריבית לפי מודל המח"מ, המודד את הטווחים לפירעון של הנכסים ושל ההתחייבויות. במגזר הצמוד למדד לשנת 2007 הוגבל פער המח"מ בין הנכסים להתחייבויות (בהתחשב בשיעור הצפוי של הפירעון המוקדם) ל-0.75 שנה. כן הוגבלה החשיפה להפסד מרבי של 10% מהתזרים הפיננסי הנקי המהווה של הבנק לכל שינוי של 1% בריבית.

להערכת הבנק, בהתחשב בהיקף הפירעונות המוקדמים בשנים האחרונות, החשיפה לסיכון כתוצאה משינוי לא צפוי של 1% בריבית היא קטנה, יחסית לשווי התזרים הנקי המהווה של הבנק. במהלך הרבעון המשיך הבנק לגייס מקורות ארוכים, להפחית את פער המח"מ לרמה השואפת לאפס ובכך לצמצם עוד יותר את החשיפה לסיכון ריבית.

כמו כן, הבנק חשוף לסיכון הנובע מצמצום המרווחים במגזר המשכנתאות בכלל ובתחום המשכנתאות צמודות מדד בריבית קבועה בפרט, וזאת על רקע התחרות החריפה השוררת בביצוע משכנתאות מסוג זה. כהיערכות לסיכון הנ"ל, צמצם הבנק את פעילותו בתחום זה והגדיל במידה ניכרת את הפעילות בבסיסי הצמדה אחרים המאופיינים במרווחי אשראי גבוהים יותר וברמת תחרות נמוכה יותר.

סיכון הבסיס

החשיפה לסיכון הבסיס נובעת משינויים בשיעורי הריבית, בשערי החליפין ובקצב האינפלציה. מדיניות הבנק היא לנהל את הסיכונים הנובעים מחשיפת הבסיס באופן מבוקר, במסגרת המגבלות שקבע הדירקטוריון.

הבנק מנהל באופן שוטף את הפוזיציות במגזרי הצמדה השונים באמצעות מגוון הכלים הפיננסיים שלרשותו, זאת תוך התחשבות בשינויים החלים בנתונים כלכליים רלוונטיים ובקרה שוטפת על הסיכונים הנובעים מחשיפה זו. כדי להגביל את החשיפה לסיכון זה, קבע דירקטוריון הבנק את שיעוריה המרביים והמזעריים בכל מגזר הצמדה.

מדיניות הבנק היא להימנע ככל האפשר מחשיפה לסיכונים שער החליפין בין מטבעות החוץ השונים. החשיפה הבין-מטבעית מנוהלת במסגרת מצומצמת ובגבולות שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק.

סיכונים הנזילות

סיכון הנזילות נובע מאי-הוודאות לגבי זמינות המקורות והיכולת לגייסם (בלי להשפיע השפעה חריגה על המחירים) ולגבי היכולת לממש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. החשיפה נובעת ממתן הלוואות לזמן ארוך (אף אם נתנו בריבית משתנה) שמומנו מפיקדונות לטווח קצר. סיכון הנזילות קיים גם כאשר גיוס הפיקדונות לטווח הקצר מתאים לתקופת שינוי הריבית בהלוואות, אף שבכך מצטמצמת החשיפה לסיכון הריבית.

הבנק חשוף לסיכוני נזילות ולחשש מפני האטה ביכולת הגיוס ממוסדיים עקב שינויים בשוק, שינויי חקיקה ו/או שינויים בטעמי המפקידים המוסדיים. במטרה להתמודד עם סיכון זה מפעיל הבנק מזה שנים מדיניות של הרחבת בסיס המפקידים והקטנת ההשענות על מפקידים גדולים. בנוסף לכך מושם דגש על הארכת המח"מ של הפיקדונות ושמירה על רמת נזילות גבוהה.

מדיניות הבנק היא להתאים, ככל האפשר, את התקופות לפירעון של המקורות לאלו של השימושים בכל מגזר הצמדה. לאופי האשראי, לשיעורי הפירעונות המוקדמים במגזרי ההצמדה השונים וכן למידת המיחזור של הפיקדונות קצרי המועד יש השפעה מהותית על אומדן החשיפה לסיכון זה.

על פי הוראות בנק ישראל, חייב כל תאגיד בנקאי לקבוע מדיניות כוללת לניהול הנזילות שלו, ולקיים מערכת מידע לשליטה, בקרה ודיווח על מצב הנזילות ולמדידתה. כן נקבע כי יחס הנכסים הנזילים להתחייבויות הנזילות שהבנק נדרש לקיים בתקופה-לפירעון של עד חודש (להלן – יחס נכסים נזילים) לא יפחת מ-1, ההוראה מתירה למדוד את החשיפה לסיכון הנזילות ואת יחס הנכסים הנזילים באמצעות מודל פנימי. לבנק יש מודל נזילות פנימי שעל פיו נמדדת החשיפה לסיכון זה. לצורך המודל אסף הבנק וממשיך לאסוף נתונים על שיעור הפירעונות המוקדמים, על עיתוים ועל שיעור המיחזור של הפיקדונות והחסכונות. הבנק מודד מתחילת שנת 2004 את החשיפה לסיכון הנזילות לפי המודל הפנימי שפותח בו. להערכת הבנק, בהתחשב בשיעורי מיחזור הפיקדונות בשנים האחרונות, החשיפה לסיכון האמור קטנה, משום שיחס הנכסים הנזילים גבוה מהיחס הנדרש.

סיכונים בהשקעות תיק הנוסטרו

בקר הסיכונים עוקב באופן מתמיד אחר הסיכונים הגלומים במסחר בתיק הנוסטרו שלו. המעקב אחר סיכונים אלו נעשה באמצעות מודל פנימי. הבנק קיבל מבנק ישראל פטור זמני (עד ליוני 2007) מהפעלת מודל ה-VAR כך שהוא יכול להגדיל את השקעותיו בניירות ערך מעבר ל-50% מההון.

בקרת אשראי וביטחונות על המסחר בניירות ערך

על פי הוראות הבורסה לניירות ערך ובנק ישראל פועל בבנק בקר אשראי וביטחונות, המבצע מעקב בזמן אמת על המסחר בניירות ערך. כמו כן, מפעיל הבנק מנגנוני חסימה והתרעה אוטומטיים במערכת המסחר ומעדכן בה את תוצאות הפעילות בניירות ערך הנסחרים בבורסות מחוץ לישראל, כנדרש בהוראות אלו.

סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי הוא סיכון להפסד הנובע מכשל או מאי התאמה של תהליכים פנימיים ובכללן שיטות פגומות לעיבוד נתונים, הגורם האנושי כמו טעויות אנוש, מערכות הבנק כגון העדר תהליכי בידוק ובקרה נאותים או אירועים חיצוניים. הגדרת הסיכון התפעולי כוללת סיכונים משפטיים אך אינה כוללת סיכונים אסטרטגיים או סיכוני מוניטין.

בפעילותו השוטפת, חשוף הבנק, כמו כל מערכת פיננסית גדולה אחרת, לסיכונים תפעוליים או לסיכונים של מעילות והונאות. לאור זאת קיים מעקב ובקרה אחר סיכונים אלה.

כאמור, המפקח על הבנקים הודיע, כי בנק ישראל מתכוון לחייב את הבנקים בישראל לעמוד בעקרונות באזל II החל משנת 2009. עקרונות אלו נועדו, בין השאר, לדרוש מענף הבנקאות הלימות הון נוספת בגין הסיכון התפעולי.

הבנק נערך להרחבת הטיפול בנושא, והנהלת הבנק רואה חשיבות רבה בהיערכות לטיפול בנושא הסיכונים התפעוליים אף ללא התייחסות להקצאת ההון הנדרשת בעתיד.

כאמור, בבנק פועל מנהל סיכונים תפעוליים, הכפוף למנכ"ל הבנק. בנוסף פועלת בבנק ועדת היגוי לניטור סיכונים תפעוליים ומניעת מעילות והונאות, שבראשה עומד מנכ"ל הבנק.

עדכוני חקיקה והוראות בנק ישראל

הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא "ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב"

בחודש פברואר 2005, פורסמה הוראה בנושא "ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עו"ש" המסדירה את אופן מתן מסגרת האשראי ללקוח וניהולה. בהתאם להוראה, נדרשים תאגידים בנקאיים לתאם ולקבוע בהסכם עם כל אחד מלקוחותיהם, מסגרת אשראי שתתאים לצרכי הלקוח. על פי ההסכם שייחתם בין הלקוח לתאגיד הבנקאי, לא תתאפשר חריגה מהמסגרת המאושרת, אלא במקרים ובתנאים שנקבעו.

תוקף ההוראה נקבע, ליום 1 בינואר 2006, ולחשבונות עו"ש במט"ח ליום 1 בינואר 2007. בנוסף, ועל פי עדכון בחוזר מיום 17 בדצמבר 2006, ניתנה אפשרות להעמדת מסגרות חד צדדיות גם ללקוחות שלא חתמו על המסמכים הנדרשים עד ליום 1 ביולי 2007. כן, נקבע במסגרת החוזר הנ"ל, כי תאגידים בנקאיים רשאים שלא ליישם את ההוראה על חריגות שלא יעלו על 1,000 ש"ח, ובלבד שלא יתמשכו לאורך זמן.

הבנק נערך ליישום ההוראה, בין היתר, בדרך של התאמת המערכות המיכוניות, הנהלים והטפסים. כן, פנה הבנק ללקוחותיו להסדרת חתימתם על המסמכים הנדרשים. תהליך החתמת הלקוחות מתקדם, אולם עדיין ישנם לקוחות שלמרות פניות חוזרות ונשנות אליהם טרם הסדירו את מסגרת האשראי וחתימתם על המסמכים. הבנק ממשיך לפעול להחתמתם. הבנק מבצע הפרשה נוספת בגין חריגות ממסגרת אשראי. ליישום ההוראה לא הייתה השפעה מהותית על עסקי הבנק.

תיקון לניהול בנקאי תקין למתן הלוואות לדיר (ניהול בנקאי תקין, הוראה מס' 451)

בחודש נובמבר 2006 הוציא המפקח על הבנקים תיקון לניהול בנקאי תקין הנ"ל. תיקון זה מטרתו ליישם את הוראות המפקח על הבנקים והתיקון לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א – 1981, בנושא ביטוח אגב מתן הלוואות לדיר, וכן לטפל בנושא של פירעון מוקדם של הלוואות לדיר. בנוסף, נוספה דרישה להודיע ללקוח באופן מפורט במקרה שהבנק רכש פוליסת ביטוח במקום לקוח שלא המציא ביטוח לבנק, וכן דרישה להודיע ללווה שיתרת ההלוואה שלו פחתה מ-30,000 ש"ח כי הוא רשאי לבטל את הביטוח. בנושא פירעון מוקדם הוספו סעיפים 15א-15ג המסדירים את אופן התנהלות הבנק מול לווה המבקש לבצע פירעון מוקדם. הבנק נערך ליישום הוראות אלה.

חוזר בעניין "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דווח כספי - SOX ACT 404"

בחודש דצמבר 2005 הפיץ המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים הוראה בנושא יישום סעיף 404 לחוק SARBANES OXLEY לפיו תידרש הנהלת הבנק להצהיר על אחריותה לקיומם ולשמירתם של בקורות פנימיות נאותות ונהלים נאותים בנוגע לדיווח הפיננסי וכן למסור את הערכתה לגבי האפקטיביות של בקורות ונהלים אלו.

בהוראה נקבעו לוחות זמנים לפיהם יישום סעיף 404 יהיה החל מהדוחות הכספיים לשנת 2008.

הבנק נערך ליישום ההוראה ובחר משרד רואי חשבון חיצוני על מנת שייעץ, יסייע, ידריך וילווה את הבנק והחברות הבנות בהערכות לביצוע הפרויקט.

הבנק השלים את שלב ההיערכות לביצוע הפרויקט ובנוסף החל למפות את הסיכונים והבקורות בתהליכים השונים. כמו כן, ממשיך הבנק לפעול ליישום הוראת המפקח על הבנקים.

צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"ז – 2006

בחודש דצמבר 2006 אושר התיקון לצו הקיים, אשר נקרא מעתה בשם הנ"ל. בצו המתוקן נכללו נושאים שונים, לרבות הקלות מסוימות לתאגידים בנקאיים, אך עיקרו הינו בהחלת הוראות הצו גם בנושא כרטיסי אשראי וביישום מעשי של הוראות חוק איסור מימון טרור, התשס"ה – 2005, אשר במסגרתן הוטלו על הבנקים חובות בדיקה ודיווח לעניין מניעת מימון טרור. תיקון הצו נכנס לתוקף באופן מדורג. מספר נושאים נכנסים לתוקף מייד ומספר נושאים הדורשים היערכות, יכנסו לתוקף תוך תקופות של שישה או תשעה חודשים. הבנק החל להיערך ליישום התיקונים האמורים.

הצעת חוק לתיקון חוק ההוצאה לפועל התשכ"ז – 1967

בועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת נמצאת הצעה לתיקון החוק הנ"ל לצורך הכנתה לקריאה שניה ושלישית. על פי התיקון המוצע יוסמך שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר ושר הבינוי והשיכון, לקבוע הוראות, שיחולו על זוכה המבקש ביצועה של משכנתא או מימוש של משכון בהם נקבע כי החייב מוותר על הגנת דיור חליפי. הוראות אלה מטרתן להבטיח כי החייב ובני משפחתו הגרים עמו לא יוותרו בלא קורת גג, לרבות בדרך של חיוב הזוכה בתשלום שכר דירה בסכום ולתקופה שייקבעו. התיקון (ככל שיתקבל) יחול רק על הסכמים שיכרתו לאחר תחילת התיקון לחוק והנו כפוף להתקנת תקנות בנושא.

הוראת בנק ישראל בדבר חישוב תשואה להון

ביום 2 במאי 2007 פירסם המפקח על הבנקים הוראה אשר לפיה יש לשנות את אופן חישוב התשואה להון של התאגידים הבנקאיים בישראל. עד כה, חושבה התשואה להון על בסיס ההון העצמי לתחילת השנה, בתוספת תמורה משקוללת מהנפקות הון. על פי ההוראה החדשה, תחושב התשואה להון על בסיס ההון הממוצע של הבנק במהלך כל תקופת דיווח.

שיטת החישוב החדשה של התשואה להון מביאה להקטנת התשואה להון בתקופה הנסקרת בשיעור של 0.1%, לעומת החישוב על פי השיטה שהיתה נהוגה עד כה. לשינוי אין השפעה מהותית על פעילות הבנק.

הצעות חוק בנושא עמלות הבנקים

בחודש פברואר 2007 פורסמו שלוש הצעות חוק פרטיות לתיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א – 1981, העוסקות בסוגיית העמלות הנגבות על ידי תאגידים בנקאיים. הצעת חוק אחת מתמקדת בהגבלות על גביית עמלות מלקוחות פרטיים ובמעבר של לקוחות כאמור בין הבנקים. הצעת חוק שניה עיקרה קביעת עילות להכרזה על שירותים בנקאיים כשירותים בפיקוח, קביעת עמלות מרביות ואיסור גביית עמלות מסוימות והצעת החוק השלישית באה למנוע העלאת עמלות אלא במועד תשלום תוספת יוקר לשכירים במשק.

במקביל, ממשיכה לפעול ועדת הכלכלה של הכנסת שמונתה כועדת חקירה פרלמנטרית והוסמכה לבחון את נושא עמלות הבנקים. בנק ישראל הודיע כי בכוונתו להציע הסדר מצידו, אשר עתיד להגיע אף הוא לדיון בועדת הכלכלה.

הבנק אינו יכול בשלב זה להעריך את השלכות התיקונים המוצעים עליו.

הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים והתוכנית השנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2006. ברבעון, הוגשו על ידי המבקר הפנימי 16 דוחות לועדת הביקורת של הדירקטוריון, ונדונו 16 דוחות בישיבות וועדה זו.

הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים והתוכנית השנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2006. ברבעון, הוגשו על ידי המבקר הפנימי 16 דוחות לועדת הביקורת של הדירקטוריון, ונדונו 16 דוחות בישיבות וועדה זו.

תרומות

מדיניות התרומות של הבנק מבוצעת בהתאם להחלטת ההנהלה ובמסגרת תקציב הבנק. מדיניות זו כוללת קריטריונים לבחירת מוסדות ו/או עמותות. בתקופה הנסקרת תרם הבנק 26 אלפי ש"ח לעמותות לעזרה ולמוסדות ציבוריים. אין לבנק התחייבויות עתידיות למתן תרומות.

אינטרנט

לבנק אתר המאפשר ללקוחות גישה לחשבונותיהם. החל משנת 2007 מאפשר הבנק ללקוחותיו לבצע פעילות בניירות ערך גם באינטרנט.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים בבנק. סקירה של "הנושאים הקריטיים" בבנק שלדעת הנהלת הבנק קיימת בהם מדיניות חשבונאית קריטית מפורטת בדוחות הכספיים השנתיים ולא חל בהם כל שינוי במהלך התקופה נסקרת.

סניפי הבנק

הבנק פועל באמצעות 15 סניפים, הפזורים בכל רחבי הארץ. שניים מסניפיו – בתל אביב ובירושלים – משמשים כסניפים מסחריים המשרתים לקוחות עסקיים ומשקי בית גם יחד. בשאר סניפיו מציע הבנק מגוון רחב של שירותים בנקאיים למשקי בית – בעיקר מתן משכנתאות והלוואות, חסכונות ופיקדונות, הנפקת כרטיסי אשראי וכן פעילויות שונות בשוק ההון. עם הרחבת הפעילות מול משקי בית המבוצעת בסניפי הבנק והפסקת מתן סיוע בשכ"ד, התאים הבנק את מצבת כח האדם המועסק בסניפים לצרכיו החדשים.

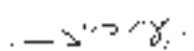
הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל וחשב הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק וחשב הבנק הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינן יעילות כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך התקופה הנסקרת, לא אירע כל שינוי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

29 במאי 2007

דוד ברוך
מנהל כללי
וחבר הדירקטוריון

יונתן עירוני
יו"ר הדירקטוריון

נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2007 (לא מבוקרים)

נספח לדוח הדירקטוריון

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		שיעור השינוי ב-%
2006	2007	
11.7% *	10.1%	
7.2% *	10.1%	
37.3	42.4	14%
(3.9)	(1.5)	-62%
33.4	40.9	22%
24.2	20.8	-14%
(45.2)	(42.7)	-6%
12.4	19.0	53%
(5.0)	(7.7)	54%
7.4	11.3	53%
19.1	-	
26.5	11.3	-57%

א. רווח ורווחיות

(1), (2) תשואת הרווח הנקי להון הממוצע

רווח מאוחד מפעולות רגילות לאחר מיסים ביחס להון הממוצע (1)

רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

הפרשה לחובות מסופקים

רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים

הכנסות תפעוליות ואחרות

הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח מפעולות רגילות לפני מיסים

הפרשה למיסים

רווח מפעולות רגילות לאחר מס

רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים

רווח נקי

יתרות ליום		שיעור השינוי ב-%
31.12.06	31.3.07	
מיליוני ש"ח		
8,191.1	8,333.6	2%
765.5	613.5	-20%
955.8	1,215.7	27%
6,398.9	6,433.5	1%
6,730.5	6,702.0	0%
692.3	777.2	12%
461.7	463.7	0%
672.4	672.7	0%

ב. מאזן - סעיפים עיקריים

סך כל המאזן

מזומנים ופיקדונות בבנקים

ניירות ערך

אשראי לציבור

פיקדונות הציבור

תעודות פיקדון וכתבי התחייבות נדחים

הון עצמי

הון לצורך יחס הון לרכיבי סיכון

3,594.6	3,515.0	-2%
436.7	454.1	4%

ג. סעיפים חוץ-מאזניים

יתרת הלוואות מפיקדונות לפי מידת גביה

יתרת ערבויות

ד. יחסים פיננסיים עיקריים

הפרשה לחובות מסופקים בגין יתרת אשראי לציבור

(כולל סיכון אשראי חוץ מאזני משוקלל) בתום התקופה:

הפרשה לתקופה (1)

הפרשה מצטברת

יחס הון לרכיבי סיכון

באחוזים	
0.01%	0.04%
2.0%	2.0%
11.8%	11.5%

(1) במונחים שנתיים אפקטיביים.

(2) בחישוב התשואה נכללו הרווחים מפעולות בלתי רגילות, כהכנסה שנתית.

* הוצג מחדש.

הצהרה (certification)

אני, דוד ברוך, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2007 (להלן: - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי של הבנק ותזרימי המזומנים לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והמאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

דוד ברוך
מנהל כללי

29 במאי, 2007

הצהרה (certification)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק ירושלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2007 (להלן: - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי של הבנק ותזרימי המזומנים לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והמאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

נחמן ניצן
 סמנכ"ל, חשבונאי
 וחשב ראשי

29 במאי, 2007

סקירת ההנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (1)

סכומים מדווחים

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום			
31 במרץ 2007			
(5) (6) שיעור הכנסה (הוצאה)			
יתרה ממוצעת לתקופה (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים באחוזים	כולל השפעת נגזרים באחוזים
מיליוני ש"ח			
3,357.1	47.0	5.72	
(61.8)	(0.5)		
3,295.3	46.5	5.77	
2,970.5	(30.4)	(4.16)	
-	-		
2,970.5	(30.4)	(4.16)	
		1.56	1.61
3,517.4	31.9	3.68	
73.6	1.5		
3,591.0	33.4	3.77	
3,502.4	(26.5)	(3.06)	
-	-		
3,502.4	(26.5)	(3.06)	
		0.62	0.71
1,367.6	3.0	0.88	
172.6	(0.7)		
1,540.2	2.3	0.60	
1,281.5	7.9	2.44	
184.4	0.6		
1,465.9	8.5	2.30	
		3.32	2.90
8,242.1	81.9	4.03	
184.4	0.3		
8,426.5	82.2	3.96	
7,754.4	(49.0)	(2.55)	
184.4	0.6		
7,938.8	(48.4)	(2.46)	
		1.48	1.50

מטבע ישראלי לא צמוד

(8) נכסים

(9) השפעת נגזרי ALM

סך הכל נכסים

(8) התחייבויות

(9) השפעת נגזרי ALM

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד

(8) נכסים

(9) השפעת נגזרי ALM

סך הכל נכסים

(8) התחייבויות

(9) השפעת נגזרי ALM

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

מטבע חוץ - פעילות מקומית (3)

(8) נכסים

(9) השפעת נגזרי ALM

סך הכל נכסים

(8) התחייבויות

(9) השפעת נגזרי ALM

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

סך הכל

(8) נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון

(9) השפעת נגזרי ALM

סך הכל נכסים

(8) התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון

(9) השפעת נגזרי ALM

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

סקירת ההנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

כספים מדווחים

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום			
31 במרץ 2007			
שיעור הכנסה (הוצאה) ^{(5) (6)}			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת
נגזרים	נגזרים	מימון	לתקופה ⁽²⁾
באחוזים	באחוזים	מיליוני ש"ח	
		0.4	
		1.3	
		6.9	
		42.4	
		(1.5)	
		40.9	
		8,242.1	
		8.8	
		5.0	
		(7.8)	
		8,248.1	
		7,754.4	
		9.2	
		58.4	
		7,822.0	
		426.1	
		56.2	
		(16.5)	
		465.8	

בגין אופציות

בגין מכשירים נגזרים אחרים

עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁴⁾

רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחומ"ס

הפרשה לחובות מסופקים (לרבות כללית ונוספת)

רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחומ"ס

נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון

נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁷⁾נכסים כספיים אחרים ⁽⁸⁾

הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס

סך כל הנכסים הכספיים

התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון

התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁷⁾התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁸⁾

סך כל ההתחייבויות הכספיות

סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות

נכסים לא כספיים

התחייבויות לא כספיות

סך הכל האמצעים ההוניים

סקירת ההנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום			
31 במרץ 2006*			
שיעור הכנסה (הוצאה) ^{(5) (6)}			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת
נגזרים	נגזרים	מימון	לתקופה ⁽²⁾
באחוזים	באחוזים	מיליוני ש"ח	
	5.67	40.6	2,923.9
		(1.4)	(144.2)
5.76		39.2	2,779.7
	(4.24)	(25.1)	2,403.9
		-	-
(4.24)		(25.1)	2,403.9
1.52	1.43		
	5.75	49.4	3,507.2
		3.3	173.7
5.85		52.7	3,680.9
	(5.11)	(45.7)	3,647.7
		-	-
(5.11)		(45.7)	3,647.7
0.74	0.64		
	12.32	38.2	1,296.6
		(0.6)	(29.5)
12.41		37.6	1,267.1
	(9.53)	(27.7)	1,202.8
		-	-
(9.53)		(27.7)	1,202.8
2.88	2.79		
	6.80	128.2	7,727.7
		1.3	-
6.87		129.5	7,727.7
	(5.54)	(98.5)	7,254.4
		-	-
(5.54)		(98.5)	7,254.4
1.33	1.26		

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים ⁽⁸⁾השפעת נגזרי ALM ⁽⁹⁾

סך הכל נכסים

התחייבויות ⁽⁸⁾השפעת נגזרי ALM ⁽⁹⁾

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים ⁽⁸⁾השפעת נגזרי ALM ⁽⁹⁾

סך הכל נכסים

התחייבויות ⁽⁸⁾השפעת נגזרי ALM ⁽⁹⁾

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

מטבע חוץ - פעילות מקומית ⁽³⁾נכסים ⁽⁸⁾השפעת נגזרי ALM ⁽⁹⁾

סך הכל נכסים

התחייבויות ⁽⁸⁾השפעת נגזרי ALM ⁽⁹⁾

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

סך הכל

נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽⁸⁾השפעת נגזרי ALM ⁽⁹⁾

סך הכל נכסים

התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁸⁾השפעת נגזרי ALM ⁽⁹⁾

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

(*) סווג מחדש.

הערות בסוף סקירת ההנהלה

סקירת ההנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

סכומים מדווחים

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2006*			
שיעור הכנסה (הוצאה) ^{(5) (6)}			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת
נגזרים	נגזרים	מימון	לתקופה ⁽²⁾
באחוזים	באחוזים	מיליוני ש"ח	
		(0.8)	
		0.5	
		6.6	
		37.3	
		(3.9)	
		33.4	
		7,727.7	
		4.0	
		6.7	
		(7.1)	
		7,731.3	
		7,254.4	
		3.5	
		93.7	
		7,351.6	
		379.7	
		56.0	
		(14.5)	
		421.2	

בגין אופציות

בגין מכשירים נגזרים אחרים

עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁴⁾

רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחומ"ס

הפרשה לחובות מסופקים (לרבות כללית ונוספת)

רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחומ"ס

נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון

נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁷⁾נכסים כספיים אחרים ⁽⁸⁾

הפרשה כללית ונוספת לחומ"ס

סך כל הנכסים הכספיים

התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון

התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁷⁾התחייבויות כספיות אחרות ⁽⁸⁾

סך כל ההתחייבויות הכספיות

סך הכל עודף נכסים כספיים על ההתחייבויות הכספיות

נכסים לא כספיים

התחייבויות לא כספיות

סך הכל האמצעים ההוניים

(*) סווג מחדש.

הערות בסוף סקירת ההנהלה

סקירת ההנהלה

שיעור הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך) ⁽¹⁾

מטבע חוץ - נומינלי ב-\$ ארה"ב

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום			
31 במרץ 2007			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת
נגזרים	נגזרים	מימון	לתקופה ⁽²⁾
באחוזים	באחוזים	במיליוני \$ ארה"ב	
	6.90	5.4	320.9
		0.2	11.3
6.85		5.6	332.2
	(4.08)	(3.0)	298.4
		(0.2)	12.3
(4.13)		(3.2)	310.7
2.72	2.82		

פעילות מקומית ⁽³⁾נכסים ⁽⁸⁾השפעת נגזרי ALM ⁽⁹⁾

סך הכל נכסים

התחייבויות ⁽⁸⁾השפעת נגזרי ALM ⁽⁹⁾

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום			
31 במרץ 2006			
שיעור הכנסה (הוצאה) ⁽⁵⁾			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת
נגזרים	נגזרים	מימון	לתקופה ⁽²⁾
באחוזים	באחוזים	במיליוני \$ ארה"ב	
	6.38	4.3	276.0
		(0.1)	(6.9)
6.39		4.2	269.1
	(3.36)	(2.1)	252.9
		-	-
(3.36)		(2.1)	252.9
3.03	3.02		

פעילות מקומית ⁽³⁾נכסים ⁽⁸⁾השפעת נגזרי ALM ⁽⁹⁾

סך הכל נכסים

התחייבויות ⁽⁸⁾השפעת נגזרי ALM ⁽⁹⁾

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

הערות:

(1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ואחרי השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.

(3) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(4) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באיגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר.

(5) שער התשואה על בסיס שנתי.

(6) האחוזים מחושבים על בסיס הנתונים באלפי ש"ח.

(7) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

(8) למעט מכשירים נגזרים.

(9) ALM - נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק (למעט אופציות), שלגביהם ניתן ליחס הכנסה (הוצאה) למגזרי הצמדה.

לכבוד
הדירקטוריון של
בנק ירושלים בע"מ

א.ג.,

**הנדון: סקירת תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים (בלתי מבוקרים)
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2007**

לבקשתכם סקרנו את מאזן הביניים המאוחד של בנק ירושלים בע"מ ליום 31 במרס, 2007 ואת דוח הרווח וההפסד המאוחד, הדוח על השינויים בהון העצמי והדוח המאוחד על תזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. סקירתנו נערכה בהתאם לנהלים שנקבעו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. הנהלים כללו בין השאר: קריאת הדוחות הכספיים הנ"ל, קריאת פרוטוקולים של אסיפות בעלי המניות ושיבות הדירקטוריון וועדותיו ועריכת בירורים עם האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים.

מאחר שהסקירה שנערכה היא מצומצמת בהיקפה ואינה מהווה בדיקה לפי תקני ביקורת מקובלים, אין אנו מחוויים דעה על דוחות הביניים הנ"ל.

בביצוע סקירתנו לא בא לידיעתנו דבר המצביע על כך שיש צורך בשינויים מהותיים בדוחות האמורים, כדי שיוכלו להיחשב כדוחות כספיים ביניים הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

אנו מפנים את תשומת הלב לאי הוודאויות הנובעות מהאמור בבאור ג.2.ה לדוחות הכספיים ביניים.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב, 29 במאי 2007

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרץ 2007

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2006 (מבוקר)	31 במרץ	
	2006	2007 (לא מבוקר)
765.5	795.3	613.5
955.8	763.1	1,215.7
6,398.9	6,265.8	6,433.5
46.6	52.2	45.5
24.3	28.9	25.4
8,191.1	7,905.3	8,333.6

נכסים

מזומנים ופיקדונות בבנקים

ניירות ערך

אשראי לציבור

בניינים וציוד

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

6,730.5	6,458.1	6,702.0
221.4	249.7	309.4
15.9	23.2	13.3
692.3	668.7	777.2
69.3	76.3	68.0
7,729.4	7,476.0	7,869.9
461.7	429.3	463.7
8,191.1	7,905.3	8,333.6

התחייבויות והון

פיקדונות הציבור

פיקדונות מבנקים

פיקדונות הממשלה

תעודות פיקדון וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הון עצמי

סך כל ההתחייבויות וההון

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי
וחשב ראשי

דוד ברוך
מנהל כללי
וחבר הדירקטוריון

יונתן עירוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
29 במאי 2007

הביאורים והנספחים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (מבוקר)	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 20062007 (לא מבוקר)		
155.7	37.3	42.4	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
15.5	3.9	1.5	הפרשה לחובות מסופקים
140.2	33.4	40.9	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות			
88.6	24.1	20.6	עמלות תפעוליות
0.8	0.1	(0.1)	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו
0.8	-	0.3	הכנסות אחרות
90.2	24.2	20.8	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות			
105.2	30.5	27.3	משכורות והוצאות נילוות
23.1	5.7	5.7	אחזקה ופחת בניינים וציוד
36.9	9.0	9.7	הוצאות אחרות
165.2	45.2	42.7	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
65.2	12.4	19.0	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
27.6	5.0	7.7	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
37.6	7.4	11.3	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
26.4	19.1	-	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים
64.0	26.5	11.3	רווח נקי
רווח נקי למניה (בש"ח)			
0.54	0.11	0.16	רווח מפעולות רגילות
0.38	0.28	-	רווח מפעולות בלתי רגילות
0.92	0.39	0.16	

הביאורים וההספחים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2007			
הון וקרנות הון	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	עודפים ⁽¹⁾ (לא מבוקר)	סה"כ
222.6	10.2	228.9	461.7
-	-	11.3	11.3
-	(10.2)	-	(10.2)
-	-	0.9	0.9
222.6	-	241.1	463.7

יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)

רווח נקי בתקופת הדוח

דיבידנד ששולם

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים
למכירה לפי שווי הוגן בניכוי המס המתייחס

יתרה לסוף התקופה

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2006			
הון וקרנות הון	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	עודפים ⁽¹⁾ (לא מבוקר)	סה"כ
210.7	8.6	192.1	411.4
-	-	26.5	26.5
-	(8.6)	-	(8.6)
-	-	-	-
210.7	-	218.6	429.3

יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)

רווח נקי בתקופת הדוח

דיבידנד ששולם

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים
למכירה לפי שווי הוגן בניכוי המס המתייחס

יתרה לסוף התקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006			
הון וקרנות הון	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	עודפים ⁽¹⁾ (מבוקר)	סה"כ
210.7	8.6	192.1	411.4
-	-	64.0	64.0
-	-	1.0	1.0
-	(8.6)	(18.0)	(26.6)
-	10.2	(10.2)	-
11.9	-	-	11.9
222.6	10.2	228.9	461.7

יתרה לתחילת השנה

רווח נקי

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים
למכירה לפי שווי הוגן בניכוי המס המתייחס

דיבידנד ששולם

דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן

הנפקת הון פרטית

יתרה לסוף השנה

(1) יתרת העודפים כוללת התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו בסך של 1.0 מיליוני ש"ח.

(0.1 - 31.12.06, 31.3.06 - 1.0) מיליוני ש"ח.

(*) סכום נמוך מ-0.1 מיליוני ש"ח.

הביאורים והנספחים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (מבוקר)	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
	2006	2007
	(לא מבוקר)	
64.0	26.5	11.3
15.5	3.9	1.5
8.3	2.0	2.0
(29.8)	(29.8)	-
(10.2)	-	-
95.0	(6.3) *	33.3
142.8	(3.7)	48.1

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

רווח נקי

התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעולות:

הפרשה לחובות מסופקים

פחת

רווח הון ממכירת פעילות בחברה מאוחדת

רווח הון ממימוש בניינים וציוד

התאמות אחרות

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימוש לפעילות) שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים:

רכישת אגרות חוב מוחזקות לפידיון

תמורה מפידיון אגרות חוב מוחזקות לפידיון

רכישת אגרות חוב זמינות למכירה

תמורה מפידיון ומכירה אגרות חוב זמינות למכירה

ניירות ערך למסחר, נטו

פיקדונות בבנקים, נטו

מתן אשראי לציבור - דיור

גביה מתוך האשראי לציבור - דיור

אשראי לציבור - מסחרי, נטו

רכישת בניינים וציוד

תמורה ממימוש בניינים וציוד

תמורה ממכירת פעילות חברה מאוחדת, נטו

נכסים אחרים, נטו

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימוש לפעילות) בנכסים

(*) סווג מחדש.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (מבוקר)	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2006	2007
	(לא מבוקר)	
338.5	66.0	(28.0)
(67.9)	(39.6)	88.0
(11.7)	(4.4)	(2.6)
244.8	172.3	101.7
(57.0)	(3.5)	(18.4)
8.1	8.8	(0.4)
11.9	-	-
(26.6)	(8.6)	(10.2)
440.1	191.0	130.1
298.5	335.8	(139.3)
450.1	450.1	748.6
748.6	785.9	609.3

תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון:

פיקדונות הציבור, נטו
פיקדונות מבנקים, נטו
פיקדונות הממשלה, נטו
הנפקת תעודות פיקדון וכתבי התחייבות נדחים
פידיון תעודות פיקדון וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות אחרות, נטו
הנפקת הון פרטית
דיבידנד ששולם לבעלי מניות

מזומנים נטו שנבעו מפעילות בהתחייבויות ובהון

עליה (ירידה) במזומנים ופיקדונות בבנקים
יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים לתחילת התקופה
יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים לסוף התקופה

דוחות תזרימי המזומנים לא כוללים מידע על פעילות לפי מידת הגביה:

82.7	21.7	15.7
1.0	0.6	1.8
316.3	79.7	76.0

מתן אשראי לדיוור

מתן הלוואות עומדות ומענקים

גביה מאשראי לדיוור

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים

א - כללי

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרץ 2007 (להלן - דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2006 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם.

ב - עיקרי המדיניות החשבונאית

1. הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בעניין פרסום דוח רבעוני. עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים הביניים זהים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים.

2. יישום לראשונה של תקני חשבונאות חדשים

א. תקן חשבונאות מספר 16 - נדל"ן להשקעה

החל מיום 1 בינואר 2007 מיישמים בישראל את תקן חשבונאות מספר 16 - נדל"ן להשקעה (להלן - התקן), של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. התקן קובע את הטיפול החשבונאי ודרישות הגילוי בהקשר לנדל"ן להשקעה.

נדל"ן להשקעה מוגדר כנדל"ן (קרקע או מבנה - או חלק ממבנה - או שניהם) המוחזק (על ידי הבעלים או על ידי חוכר בחכירה מימונית) לשם הפקת הכנסות שכירות או לשם עליית ערך הונית (או שניהם) ושלא לצורך שימוש בייצור או הספקת סחורות או שירותים או למטרות מנהליות או למכירה במהלך העסקים הרגיל.

לתאריך פרסום הדוחות הכספיים טרם פורסמו הוראות המפקח על הבנקים בנוגע לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים. הבנק בוחן את התקן, אך אין באפשרותו בשלב זה לאמוד את השפעת התקן על הדוחות הכספיים.

ב. תקן חשבונאות מספר 23 - הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה

החל מיום 1 בינואר 2007 הבנק מיישם את תקן חשבונאות מספר 23 (להלן - התקן), הקובע את הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. התקן חל על עסקאות, בין היתר, של העברת נכסים, נטילת התחייבות, שיפוי או ויתור והלוואות בין חברה לבין בעל השליטה בה ובין חברות תחת אותה שליטה שמבוצעות לאחר 1 בינואר 2007 וכן על הלוואה שניתנה או שהתקבלה מבעל השליטה לפני 1 בינואר 2007.

תקן זה אינו חל על עסקאות צירוף עסקים תחת אותה שליטה. החלטת רשות ניירות ערך, החל מ-1 בינואר 2007 הינה שצורפי עסקים של ישויות הנשלטות על ידי אותו בעל שליטה, תטופלנה בשיטה הדומה לשיטת איחוד העניין "AS POOLING" ולא לפי שיטת השווי ההוגן. במקרה של פעולות בעלות אופי של השקעת בעלים עשוי התקן לחול גם על עסקאות עם בעלי מניות שאינם בעלי שליטה מכוח היותם בעלי מניות.

ליישום לראשונה של התקן לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות כספיים ביניים.

ג. תקן חשבונאות מספר 27 - רכוש קבוע ומספר 28 - תיקון הוראות המעבר בתקן חשבונאות מספר 27 - רכוש קבוע

החל מיום 1 בינואר 2007 מיישמים בישראל את תקני חשבונאות מספר 27 - רכוש קבוע ומספר 28 - תיקון הוראות המעבר בתקן חשבונאות מספר 27 (להלן - התקנים) של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, אשר קובעים את הטיפול החשבונאי הנדרש בדוחות הכספיים ברכוש קבוע.

לתאריך פרסום הדוחות הכספיים טרם פורסמו הוראות המפקח על הבנקים בנוגע לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים. הבנק בוחן את התקן, אך אין באפשרותו בשלב זה לאמוד את השפעת התקן על הדוחות הכספיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים (המשך)

ד. תקן חשבונאות מספר 30 - נכסים בלתי מוחשיים

החל מיום 1 בינואר 2007 מיישמים בישראל את תקן חשבונאות מספר 30 - נכסים בלתי מוחשיים (להלן - התקן), של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, אשר קובע את הטיפול החשבונאי, הכרה ומדידה ודרישות הגילוי בהקשר לנכסים בלתי מוחשיים שאינם מטופלים בתקן אחר.

לתאריך פרסום הדוחות הכספיים טרם פורסמו הוראות המפקח על הבנקים בנוגע לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים. הבנק בומן את התקן, אך אין באפשרותו בשלב זה לאמוד את השפעת התקן על הדוחות הכספיים.

3. גילוי להשפעות תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם

תקן חשבונאות מספר 29 - אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

בחודש יולי 2006 המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות פרסם את תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" (להלן - "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדיווח על פי תקנותיו, יערכו את דוחותיהם הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בהתייחס לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים, המפקח על הבנקים הודיע לתאגידים הבנקאיים כי:

1. בכוונתו לקבוע באופן שוטף הוראות ליישום תקנים ישראליים שמפרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, המבוססים על תקני ה-IFRS שאינם נוגעים לליבת העסק הבנקאי.
2. במחצית השנייה של שנת 2009 יפרסם החלטתו לגבי מועד היישום של תקני IFRS הנוגעים לליבת העסק הבנקאי. זאת כאשר הוא מביא בחשבון את תוצאות תהליך האימוץ של תקנים אלו בישראל מחד ואת התקדמות תהליך ההתכנסות (convergence) בין תקני IFRS לבין התקנים האמריקאיים מאידך.

3. לפיכך, בהתייחס לליבת העסק הבנקאי דוחות כספיים של תאגיד בנקאי הערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ימשיכו להיות ערוכים על בסיס התקנים האמריקאיים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור.

ג - תביעות

1. כללי

במהלך העסקים השוטף הוגשו תביעות משפטיות שונות נגד הבנק. לדעת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים באשר לסיכויי התביעות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו הפרשות נאותות בדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בגין הפסדים צפויים הנובעים מתביעות תלויות כנגד הבנק.

סך החשיפה בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית מסתכמת בכ- 5 מיליוני ש"ח.

2. כנגד הבנק תלויות ועומדות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות כפי שמפורט לקמן.

להלן פירוט תביעות אלה:

א. בחודש יולי 1997 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תביעה נגד הבנק ונגד ארבעה בנקים אחרים למשכנתאות בסכום כולל של מעל מיליארד ש"ח, וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית. בתביעה ובבקשה נטען, בין היתר, כי הבנקים הנ"ל גבו מהלווים עמלות ביטוח חיים וביטוח נכסים שלא כדין, וכי הלווים זכאים להשבת סכומי עמלות אלה. התביעה והבקשה לא כללו את אופן חישוב הסכום האמור, ולא פורט בהן איזה חלק ממנו מיוחס לבנק.

בחודש נובמבר 1997 החליט בית המשפט המחוזי, לדחות את התביעה במתכונת של תובענה ייצוגית על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 וחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988. עם זאת, פסק בית המשפט כי ניתן לדון בתובענה זו כעתירה לסעד הצהרתי בלבד ולא כספי במסגרת תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי. בחודש דצמבר 1997 הגיש הבנק לבית המשפט העליון בקשת רשות לערער על ההחלטה הנ"ל וכן בקשה לעיכוב ההליכים עד לקבלת פסקתו בענין זה. בקשת עיכוב ביצוע ההליכים נענתה על ידי בית המשפט העליון, וזאת עד להחלטה בעניין הבקשה לערעור. בחודש אפריל 2003 ניתן פסק דין בתיק דומה (א.ש.ת.) אשר קבע כי השימוש בתקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי לשם תביעה ייצוגית הינו מצומצם ביותר. בעקבות פסק הדין המתינו הצדדים להחלטת בית המשפט העליון, בדבר המשך ההליכים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים (המשך)

ביום 1.9.05 ניתן פס"ד בד"נ בעניין א.ש.ת., אשר אישר את פס"ד בדיון המקורי וקבע כי אין לאפשר הגשת תובענות ייצוגיות מכח תקנה 29. לאור פס"ד זה, ולאור החלטת ביהמ"ש המחוזי כי האפשרות להגשת תובענה ייצוגית בתיק זה הינה רק מכח תקנה 29, שופרו באופן ניכר סיכויי הבנק, ולמרות שערעור התובעים עדיין תלוי ועומד - סיכויי התביעה נמוכים וחשיפת הבנק בגין התובענה הינה קלושה. לפיכך, לא נדרשת הפרשה בדוחות הכספיים בגין תביעה זו.

ב. ביום 16 לפברואר 2003, הוגשה תביעה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב נגד הבנק ושני בנקים למשכנתאות נוספים. כן הוגשה בקשה מטעם התובעים להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית. סכום התובענה הייצוגית כנגד שלושת הבנקים מוערך על ידי התובעים בכ-15 מיליון ש"ח. בתביעה זו נטען כי הבנקים גבו פרמיות עבור ביטוח חיים וביטוח נכסים שלא כדין בגין מרכיב המענק המותנה ו/או ההלוואה העומדת שקיבלו התובעים מהמדינה, מתוקף זכאותם. יובהר כי התביעה כנגד הבנק הינה בגין ביטוח חיים בלבד בעוד שכנגד שאר הבנקים הועלו טענות גם בעניין עריכת ביטוחי רכוש.

ביום 7 בנובמבר 2004 דחה בית המשפט על הסף את אישור הבקשה לתביעה ייצוגית ממספר טעמים שהעיקרי בהם הוא פסק דינו של בימ"ש עליון בעניין א.ש.ת. לפיה לא ניתן להגיש תביעה ייצוגית על פי תקנה 29 לסדר הדין האזרחי. אף שפסק דין א.ש.ת. הועבר לדיון נוסף, קבע ביהמ"ש כי כל עוד לא התקיים הדיון הנוסף, מחייבת הלכת א.ש.ת. עם זאת, בית המשפט התיר לחלק מהתובעים (תובעים מס' 1 ו-2) להגיש מחדש את התובענה בהסתמך על חוק הבנקאות ובכפוף לתשלום מלוא האגרה. ביום 8 בפברואר 2005, הגישו התובעים ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. נכון למועד הדוחות הכספיים, ולאור הערעור, לא הוגשה תביעה חדשה של התובעים מס' 1 ו-2.

ג. אם תתקבלנה התביעות והעתירות האמורות לעיל, יביא הדבר להקטנה משמעותית בהכנסות הבנק.

ד. ההכנסות משירותים בנקאיים הניתנים ללווים בקשר עם ביטוחי חיים וביטוחי דירות כאמור לעיל, לפני ניכוי עלויות, הסתכמו כדלהלן:

לשנה		
שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
	2006	2007
במיליוני שקלים		
חדשים	לא מבוקר	
(מבוקר)	(מבוקר)	
14.0	3.5	3.2
8.4	2.1	2.0
8.1	2.1	1.8
5.4	1.4	1.3

מביטוח חיים

לפני השפעת מס

לאחר השפעת מס

מביטוח דירות

לפני השפעת מס

לאחר השפעת מס

ה. בחודש מרץ 2006 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה נגד הבנק ונגד בנק למשכנתאות נוסף בסכום כולל של 75 מיליוני ש"ח (מתוכם 53 מיליון ש"ח כנגד הבנק), וכן הוגשה בקשה להכיר בתביעה זו כתובענה ייצוגית. בתביעה ובבקשה נטען כי הבנקים הנתבעים גבו מלקוחותיהם, אשר קיבלו מהם הלוואה מובטחת במשכנתא, מס בולים בשיעור העולה על השיעור הנדרש עפ"י התוספת לחוק מס בולים כפי שהיתה בתוקף במועדים הרלוונטיים, וכי הלקוחות זכאים להשבת סכומי מס אלו שנגבו ביתר.

ביום 7 ביוני 2006 נענה בית המשפט לבקשת הבנק והורה להעביר את הדיון בתביעה זו לדיון בפני כב' השופטת משל, אשר בפניה תלויות ועומדות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות אחרות שהוגשו נגד בנקים אחרים באותה עילה, וכן האריך בהתאם את המועד להגשת תגובת הבנק לבקשה לאישור התובענה הייצוגית. המבקשים הגישו בקשה לביטול החלטה זו, אשר נדחתה על ידי בית המשפט.

לדעת הנהלת הבנק בהתבסס על יועציה המשפטית, גם אם תאושר הבקשה, תוגש בקשה לחיוב המדינה בכל תשלום ככל שיחויב הבנק בתשלום כלשהו שכן הבנק שימש אך ורק כגובה עבור האוצר ופעל לפי הנחיותיו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים (המשך)

ו. כחלק ממערך הבטחונות שבידי הבנק להבטחת פרעון ההלוואות, קיים הסכם עם חברות ביטוח לביטוח חיי לווים בגין הלוואות שקיבלו מהבנק.

בחודש נובמבר 1997 הובא לידיעת הבנק כי חברת הביטוח המבטחת את הלווים בביטוח חיים קיבלה מהממונה על שוק ההון הביטוח והחסכון במשרד האוצר מכתב, המורה להפסיק, ב-1 בינואר 1998, העברת תשלומים הקשורים לביטוח חיים לבנק. כפי שפורסם בכלי התקשורת נשלחו מכתבים דומים גם לחברות ביטוח המבטחות לווים של בנקים אחרים למשכנתאות.

לגבי הלוואות אשר ניתנו עד ליום 31.12.05, הנהלת הבנק ממשיכה לפעול לפי ההסכם שנחתם כחוק עם המבטח. לגבי הלוואות אשר ניתנו ותינתנה החל מיום 1.1.06, פועל הבנק בהתאם להנחיות החדשות שפורסמו בעניין זה בפברואר 2005 על ידי המפקח על הבנקים והמפקח על הביטוח.

ז. ביום 8 בינואר 2007 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה נגד הבנק ונגד עו"ד אשר שימש כמנהל מיוחד בסך של 54 מיליון ש"ח. בתביעה נטען כי הבנק והמנהל המיוחד גרמו לתובעים נזקים שונים במסגרת שירותים בנקאיים שניתנו לתובעים על ידי הבנק בשנות ה-90.

ביום 13 באפריל 2007 דחה בית המשפט את בקשת התובעים למתן פטור מאגרה וקבע כי עליהם לשלם את האגרה במלואה עד ליום 29 באפריל 2007, שאם לא כן, תימחק התביעה. ככל הידוע לבנק התובעים לא שילמו את האגרה עד למועד האמור ולפיכך ע"פ החלטת הרשם האמורה לעיל, דינה של התביעה להימחק.

ד - אירועים בתקופה הנסקרת

1. ביום 25 בפברואר 2007 וביום 8 במרס 2007 ביצעה "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" (חברה בת בשליטה ובבעלות מלאה של הבנק) שתי הקצאות פרטיות למשקיעים מוסדיים של 94,150,000 תעודות פיקדון (סדרה ב') רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחד, תמורת סך של כ-97.5 מיליון ש"ח, בדרך של הגדלת סדרת תעודות פיקדון (סדרה ב') הרשומה למסחר בבורסה, שהונפקה על פי תשקיף החברה הנ"ל מיום 8 במרס 2006.

2. ביום 8 במרס 2007 התקשר הבנק בהסכם עשיית שוק (להלן – ההסכם) עם חברת "שירותי בורסה והשקעות בישראל אי.בי.אי. בע"מ" (להלן – עושת שוק) אשר עניינו עשיית שוק במניות חברה. על פי תנאי ההסכם, התחייבה עושת השוק לעשות שוק במניות הבנק, בהתאם לתקנון הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן – הבורסה) ועל פי הנחיות דירקטוריון הבורסה והחלטותיו. ההסכם הינו לתקופה של שנה, החל ממועד כניסתו לתוקף, ובכפוף לזכות סיום ההסכם הקבועה בו. ההסכם יוארך מאליו לתקופה של שנה נוספת, אלא אם הודיע צד למשנהו כי חפץ בסיום ההסכם במועד המקורי. הבנק ישלם לעושת השוק, בגין פעילות עשיית השוק במניות הבנק, תשלום חודשי קבוע בסכום שאינו מהותי לבנק.

ה - אירועים לאחר תאריך המאזן

1. בחודש אפריל 2007 פירסמה חברת "ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ" תשקיף מדף. תשקיף המדף מאפשר לגייס תעודות התחייבות באופן מיידי באמצעות דוח הצעת מדף. תשקיף המדף מפשט את הליך גיוס הכספים של הבנק ומאפשר לו בהיערכות קצרה גישה לשוק ההון על מנת לגייס מקורות בהתאם לצרכיו ולתנאי השוק. כמו כן, בחודש מאי 2007 פירסמה החברה הנ"ל לציבור הצעת מדף על פי תשקיף המדף. החברה גייסה בדרך זו 150 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים צמודים למדד לתקופה של 10 שנים בריבית 4.1%. לפרטים ראה פרק "גיוס מקורות המימון".

2. בתאריך 20 במאי 2007 מסר מר דוד ברוך, מנכ"ל הבנק, הודעה מוקדמת בכתב, על פי הסכם העסקתו, על פרישתו מכהונת מנכ"ל הבנק. הפרישה תיכנס לתוקף ביום 20 בנובמבר 2007.

נספח א' - רווח מאוחד מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים**סכומים מדווחים במיליוני ש"ח**

לשלושת החודשים	
שהסתיימו ביום 31 במרץ	
2006	2007
(לא מבוקר)	

108.7	69.3
1.8	-
7.2	(0.3)
10.5	12.9
128.2	81.9

בגין נכסים

מאשראי לציבור
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
מפיקדונות בבנקים
מאגרות חוב

(84.2)	(41.4)
(6.4)	(1.1)
(0.3)	(0.1)
(7.6)	(6.4)
(98.5)	(49.0)

בגין התחייבויות

על פיקדונות הציבור
על פיקדונות מבנקים
על פיקדונות הממשלה
על תעודות פיקדון וכתבי התחייבות נדחים

0.5 **	1.3
0.5	1.3
1.0	2.6

בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽¹⁾
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים

1.0	0.9
0.3	0.6
(0.1)	0.2
5.4 **	5.2
6.6	6.9

אחרות

עמלות מעסקי מימון
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות
לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו
רווחים (הפסדים) ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה, נטו
הכנסות מימון אחרות ^(*)

37.3	42.4
(1.5)	(1.7)
1.6	0.9

סה"כ רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

מזה: הפרשי שער, נטו

(*) מזה: הכנסות בגין ריבית שנגבתה מחובות בעייתיים
(**) סווג מחדש.

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

נספח ב' - הפרשה לחובות מסופקים - מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2007

סה"כ	הפרשה נוספת ⁽³⁾	הפרשה ספציפית		
		קבלנים ואחרים ⁽²⁾	הלוואות לדיור	
			אחרת ⁽²⁾	לפי עומק פיגור ⁽¹⁾
(לא מבוקר)				
136.1	9.1	44.6	5.6	76.8
9.5	0.3	1.2	0.6	7.4
(8.0)	(0.7)	(0.3)	-	(7.0)
1.5	(0.4)	0.9	0.6	0.4
(0.8)	-	-	-	(0.8)
136.8	8.7	45.5	6.2	76.4
1.7	1.2	0.5	-	-

יתרת ההפרשה לתחילת התקופה
הפרשה במהלך התקופה
הקטנת הפרשה
סכום שנזקף לדו"ח רווח והפסד
מחיקות
יתרת ההפרשה לסוף התקופה
מזה - יתרת הפרשה שלא נוכתה
מסעיף אשראי לציבור

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2006

		הפרשה ספציפית		
		קבלנים ואחרים (2)	הלוואות לדיור	
			אחרת (2)	לפי עומק פיגור (1)
סה"כ	הפרשה נוספת (3)	(לא מבוקר)		
126.8	8.7	34.4	6.4	77.3
9.8	0.6	1.1	0.5	7.6
(5.9)	(0.7)	(0.3)	-	(4.9)
3.9	(0.1)	0.8	0.5	2.7
(3.6)	-	(0.2)	-	(3.4)
127.1	8.6	35.0	6.9	76.6
2.2	1.7	0.5	-	-

יתרת ההפרשה לתחילת התקופה
הפרשה במהלך התקופה
הקטנת הפרשה
סכום שנזקף לדו"ח רווח והפסד
מחיקות
יתרת ההפרשה לסוף התקופה
מזה - יתרת הפרשה שלא נוכתה
מסעיף אשראי לציבור

(1) לא כולל הפרשה לריבית בגין החוב שבפיגור.

(2) לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.

(3) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.

נספח ב' - הפרשה לחובות מסופקים - מאוחד (המשך)**סכומים מדווחים במיליוני ש"ח****ה - פרטים על אופן חישוב ההפרשה הספציפית בהלוואות לדיור**

31 במרץ 2007					
יתרת הפרשה ספציפית					
אשראי	יתרת חוב בעייתית ⁽²⁾	סכום הפיגור ⁽³⁾	לפי עומק הפיגור ⁽⁴⁾	אחרת	סה"כ
מיליוני ש"ח					
3,874.6	159.5	84.2	76.4	-	76.4
798.0	45.5	7.6	-	6.1	6.1
137.5	0.1	0.1	-	0.1	0.1
4,810.1	205.1	91.9	76.4	6.2	82.6

הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את
ההפרשה לפי עומק הפיגור

הלוואות "גדולות"⁽¹⁾

הלוואות אחרות

סה"כ

31 במרץ 2006					
יתרת הפרשה ספציפית					
אשראי	יתרת חוב בעייתית ⁽²⁾	סכום הפיגור ⁽³⁾	לפי עומק הפיגור ⁽⁴⁾	אחרת	סה"כ
מיליוני ש"ח					
4,041.7	159.1	75.4	76.6	-	76.6
760.6	39.9	6.5	-	6.8	6.8
92.0	0.4	-	-	0.1	0.1
4,894.3	199.4	81.9	76.6	6.9	83.5

הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את
ההפרשה לפי עומק הפיגור*

הלוואות "גדולות"⁽¹⁾

הלוואות אחרות*

סה"כ

* הנתונים סווגו מחדש בהתאם להנחיות ליישום נספח להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 314 "חובות בעייתיים בהלוואות לדיור בבנק למשכנתאות".

(1) הלוואות לדיור שיתרת כל אחת מהן עולה על 0.8 מיליוני ש"ח (ב-31 במרץ 2006 - זהה).

(2) לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים, וללא ניכוי הפרשה כללית ונוספת.

(3) כולל ריבית פיגורים.

(4) כולל יתרת הפרשה ספציפית מעבר למתחייב לפי עומק הפיגור בסך 5.3 מיליוני ש"ח (ב-31 במרץ 2006 - 2.9 מיליוני ש"ח).

נספח ג' - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל	פריטים שאינם כספיים	31 במרץ 2007			
		במטבע חוץ ⁽¹⁾		במטבע ישראלי	
		אחר	דולר של ארה"ב (לא מבוקר)	צמוד למדד	לא צמוד

613.5	-	26.8	408.5	4.2	174.0	נכסים
1,215.7	0.1	-	17.0	229.3	969.3	מזומנים ופיקדונות בבנקים
6,433.5	-	101.6	830.1	3,311.0	2,190.8	ניירות ערך
45.5	45.5	-	-	-	-	אשראי לצבור
25.4	9.9	0.2	2.7	0.8	11.8	בניינים וציוד
8,333.6	55.5	128.6	1,258.3	3,545.3	3,345.9	נכסים אחרים
						סך כל הנכסים

6,702.0	-	213.0	950.3	2,605.8	2,932.9	התחייבויות
309.4	-	-	117.4	87.3	104.7	פיקדונות הציבור
13.3	-	-	-	10.2	3.1	פיקדונות מבנקים
777.2	-	-	7.1	756.8	13.3	פיקדונות הממשלה
68.0	16.8	0.1	1.5	-	49.6	תעודות פיקדון וכתבי התחייבויות נדחים
7,869.9	16.8	213.1	1,076.3	3,460.1	3,103.6	התחייבויות אחרות
						סך כל ההתחייבויות
463.7	38.7	(84.5)	182.0	85.2	242.3	הפרש

-	-	90.3	(111.1)	68.3	(47.5)	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
-	-	-	(58.9)	-	58.9	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	-	-	-	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
463.7	38.7	5.8	12.0	153.5	253.7	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
						סך הכל כללי
-	-	-	(75.1)	-	75.1	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

נספח ג' - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

סך הכל	פריטים שאינם כספיים	31 במרץ 2006		במטבע ישראלי	
		(1) במטבע חוץ		צמוד למדד	לא צמוד
		אחר	דולר של ארה"ב (לא מבוקר)		

נכסים						
795.3	-	12.8	155.3	5.3	621.9	מזומנים ופיקדונות בבנקים
763.1	4.2	-	11.6	64.0	683.3	ניירות ערך
6,265.8	-	65.8	1,011.3	3,428.6	1,760.1	אשראי לצבור
52.2	52.2	-	-	-	-	בניינים וציוד
28.9	1.3	-	0.3	2.1	25.2	נכסים אחרים
<u>7,905.3</u>	<u>57.7</u>	<u>78.6</u>	<u>1,178.5</u>	<u>3,500.0</u>	<u>3,090.5</u>	סך כל הנכסים

התחייבויות						
6,458.1	-	135.3	830.5	3,063.0	2,429.3	פיקדונות הציבור
249.7	-	-	200.4	49.3	-	פיקדונות מבנקים
23.2	-	-	-	21.5	1.7	פיקדונות הממשלה
668.7	-	-	8.0	649.8	10.9	תעודות פיקדון וכתבי התחייבויות נדחים
76.3	14.3	-	1.1	-	60.9	התחייבויות אחרות
<u>7,476.0</u>	<u>14.3</u>	<u>135.3</u>	<u>1,040.0</u>	<u>3,783.6</u>	<u>2,502.8</u>	סך כל ההתחייבויות
<u>429.3</u>	<u>43.4</u>	<u>(56.7)</u>	<u>138.5</u>	<u>(283.6)</u>	<u>587.7</u>	הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	56.2	(86.7)	175.8	(145.3)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	(17.6)	-	17.6	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	(24.9)	-	24.9	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
429.3	43.4	(0.5)	9.3	(107.8)	484.9	סך הכל כללי

-	-	-	(29.1)	-	29.1	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	-	(71.8)	-	71.8	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

נספח ג' - דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

נכסים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2006				
במטבע חוץ ⁽¹⁾			במטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	דולר של ארה"ב	צמוד למדד	לא צמוד
(מבוקר)				

(מבוקר)

נכסים						
765.5	-	36.7	381.5	4.1	343.2	מזומנים ופיקדונות בבנקים
955.8	2.7	-	16.5	132.9	803.7	ניירות ערך
6,398.9	-	82.4	846.2	3,370.3	2,100.0	אשראי לצבור
46.6	46.6	-	-	-	-	בניינים וציוד
24.3	4.5	1.0	1.8	3.2	13.8	נכסים אחרים
<u>8,191.1</u>	<u>53.8</u>	<u>120.1</u>	<u>1,246.0</u>	<u>3,510.5</u>	<u>3,260.7</u>	סך כל הנכסים

התחייבויות						
6,730.5	-	172.8	951.5	2,761.1	2,845.1	פיקדונות הציבור
221.4	-	-	132.2	89.2	-	פיקדונות מבנקים
15.9	-	-	-	12.7	3.2	פיקדונות הממשלה
692.3	-	-	7.2	673.8	11.3	תעודות פיקדון וכתבי התחייבויות נדחים
69.3	16.8	-	1.6	-	50.9	התחייבויות אחרות
<u>7,729.4</u>	<u>16.8</u>	<u>172.8</u>	<u>1,092.5</u>	<u>3,536.8</u>	<u>2,910.5</u>	סך כל ההתחייבויות
<u>461.7</u>	<u>37.0</u>	<u>(52.7)</u>	<u>153.5</u>	<u>(26.3)</u>	<u>350.2</u>	הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	55.6	(87.8)	84.9	(52.7)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	(60.7)	-	60.7	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
<u>461.7</u>	<u>37.0</u>	<u>2.9</u>	<u>5.0</u>	<u>58.6</u>	<u>358.2</u>	סך הכל כללי

-	-	-	(82.2)	-	82.2	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	-	(0.1)	-	0.1	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

נספח ד' - מגזרי פעילות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2007					
מסקי בית	בנקאות פרטית	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
(לא מבוקר)					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
21.6	6.6	8.5	5.7	-	42.4
מחיצוניים					
1.1	0.3	(0.4)	(1.0)	-	-
בינמגזרי					
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
16.2	1.1	3.6	(0.1)	-	20.8
מחיצוניים					
38.9	8.0	11.7	4.6	-	63.2
סך הכנסות					
(1.2)	0.1	(0.4)	-	-	(1.5)
הפרשה לחובות מסופקים					
5.7	2.5	0.8	2.3	-	11.3
רווח (הפסד) נקי					
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2006					
מסקי בית	בנקאות פרטית	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
(לא מבוקר)					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
19.9	5.7	7.8	3.9	-	37.3
מחיצוניים					
1.3	-	-	(1.3)	-	-
בינמגזרי					
הכנסות תפעוליות אחרות:					
19.6	0.9	3.6	0.1	-	24.2
מחיצוניים					
40.8	6.6	11.4	2.7	-	61.5
סך הכנסות					
(3.3)	(0.2)	(0.4)	-	-	(3.9)
הפרשה לחובות מסופקים					
19.1	-	-	-	-	19.1
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים					
22.6	1.5	1.3	1.1	-	26.5
רווח (הפסד) נקי					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006					
מסקי בית	בנקאות פרטית	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
(מבוקר)					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
82.0	23.0	38.0	12.7	-	155.7
מחיצוניים					
4.8	1.4	(1.6)	(4.6)	-	-
בינמגזרי					
הכנסות תפעוליות אחרות:					
70.8	4.6	13.7	0.8	0.3	90.2
מחיצוניים					
157.6	29.0	50.1	8.9	0.3	245.9
סך הכנסות					
(6.0)	-	(9.5)	-	-	(15.5)
הפרשה לחובות מסופקים					
19.2	-	-	-	7.2	26.4
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים					
41.8	8.2	3.1	3.5	7.4	64.0
רווח (הפסד) נקי					

סניפי הבנק וחברות בנות

ההנהלה המרכזית

רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

האגף העסקי

רח' קרן היסוד 18, ירושלים 91079

האגף הבינלאומי

רח' קרן היסוד 18, ירושלים 91079

סניף ירושלים

רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

סניף גאולה

רח' יעקב מאיר 10, ירושלים 95513

סניף תל אביב

רח' אחד העם 9 (מגדל שלום), ת"א 65251

סניף באר שבע

רח' הדסה 90, באר שבע 84221

סניף חיפה

רח' פל-ים 9, חיפה 33095

סניף בני ברק

רח' חזון איש 2, בני ברק 51512

סניף אשקלון

רח' הרצל 5, אשקלון 78601

סניף אשדוד

רח' שבי ציון 118, אשדוד 77273

סניף ראשון לציון

רח' הרצל 63, ראשל"צ 75267

סניף חולון

רח' סוקולוב 28, חולון 58256

סניף פתח תקוה

רח' ההגנה 10, פ"ת 49591

סניף נתניה

רח' הרצל 45, נתניה 42401

סניף קרית

דרך עכו 192, קרית ביאליק 27000

סניף נצרת

מרכז אל ריאד 6092/50, נצרת 16000

החברה לנאמנות של בנק ירושלים בע"מ

רח' קרן היסוד 18, ירושלים 91079

ירושלים שוקי הון בע"מ

רח' אחד העם 9 (מגדל שלום), ת"א 65251

ירושלים שוקי הון – חיתום והנפקות (1994) בע"מ

רח' אחד העם 9 (מגדל שלום), ת"א 65251

ירושלים שוקי הון – ניהול קרנות (1980) בע"מ

רח' אחד העם 9 (מגדל שלום), ת"א 65251

ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ

רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

ירושלים תפעול פננסי (2005) בע"מ

רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

כתובתינו באינטרנט: www.bankjerusalem.co.il